

تا استقرار امنیت در کوریا لشکر خود را در مواقع لازم بگذارد

نجم - هیچ يك از این دو حکومت نمی توانند بدون رضای طرفین عقد معاهده برخلاف مواد این عهدنامه منعقد کنند

ششم - تفصیلات راجعه بهر يك از این مواد در صورت لزوم مذاکره خواهد شد بین وکیل حکومت ژاپون و وزیر خارجه کوریا -

شرح حال جنرال کروپاتکن

جنرال کروپاتکن وزیر جنگ دولت روس بود اینک سردار قشون دولت مشارالیه در جنگ مشرق الاقصی می باشد

اول زمان ظاهر شدن اسم این مرد بزرگ در سال (۱۸۶۸) بود یعنی در زمان هجوم روس بر شهر سمرقند -

و در آن هنگام سنین عمرش زیاده از بیست سال نبود و منصباً وکیل دوم در قشون ترکستان بود -

بواسطه بذل همت و اظهار خدمات کافیه و شجاعت پنهان (سن ستیناسلاس) و نشان (سنت آن) مفتخر

و سرافرز آمد - سه سال بعد از آن رتبه وکیل اولی ترقی نمود - و داخل شد در مدوسه حربیه عالیه

در (پترزبورغ) بجهت درس خصوصی در قشون حربیه - و تا سال (۱۸۷۴) مشغول تحصیل بود -

ار آن پس بمنصب سلطانی سرافراز و در جزء ارکان حرب ترکستان مقرر شد - سال دیگر باموریت پلنیکی

بآلمان و فرانسه سفر کرده و در زمان غیبت از وطن خود در حمله فرانسویها شریک شده خدمات نمایان از

او ظاهر شد که دلیل کمال کفایت و شجاعت و دلاوری او بود - از اینرو از طرف دولت فرانسه بشان (لژیون

دونور) مباحی آمد - از آن بعد که بروسیه عودت نمود - ثاباً بترکستان مأمور شد - و در سال (۱۸۷۶)

بجهت تسکین فتنه در تاشکند منتخب گردید و بزودی با کفایت و درایت باموریت خود را انجام داده بمراد

میشوریتش نظر وائله شد - در مقابل این خدمات پنهان

(سن ژورژ) و (سن فلاد میر) مفتخر گردید -

در همین سال از جانب دولت روس بنمایندهگی و

مخاطبه با امیر یاقوب - یک که از امراء بزرگ آسیای

مرکزی و مدتی بعد با روس جنگیده مقاومت نموده

بود برگزیده شد - در حالیکه امیر یعقوب بر چینیان

غالب شده شهر کاتمر را تصرف نموده و ایالت (قرشده)

را اجاره کرده بود -

در سال (۱۸۷۷) که نسیم جنگ بین دولتین

عثمانی و روس وزیدن گرفت امپراطور دالست

ماهر ترین سرداران و کافی ترین رجال دولت خود را

باید بجهت مقاومه با نظام عثمانی بفرستد - لذا همین سردار

بزرگ را انتخاب و بمنصب سرمنگی مائل شده رئیس ارکان

حرب جنرال (سکوپولیف) مقرر شد - در این جنگ نیز

کالات خود را بمنصه ظهور رسانید و بالاترین مقاطع

را در افتخار و ترقی حاصل نمود - وصیت مهارت و

کاردانش گوشزد نام و خاص گردید - و با تجار سید که

امپراطور او را بنفسه خواسته اوستاد استاتیک حربی در

مدرسه حربیه مقرر فرمود - ولی چون مشارالیه طبیباً

مائل بجنگ و اظهار خدمت در ساحت میدان بود این کار

را خوش نداشت - لذا چندان در این شغل دوامی نکرده

بواسطه وقوع آشوب و اغتشاش آسیای مرکزی رئیس و

سردار قشون ترکستان مین شد - با این که چند سال قبل

درجه جلی پستی در صاحب منصبان همین قشون داشت

با کمال هنرم و جزم عمل کرده آشوبها را تسکین داده

حمله سخت بر شهر قونجه نموده اهالی را مطیع ساخت -

در اواخر سال (۱۸۸۰) ریاست قشون کک بدر

مفوض شد - از ترکستان مأمور شد بجهت همراهی جنرال

(سکوپولیف) در جنگ شدیدیکه بین روس و قبائل

توکان رویداده بود - بعد از مطیع کردن آن قبائل یکی

از ارکان حرب در پترزبورغ مین شد - که از مراتب

عالیه است و مأمور شد باینکه در نگاهداری و حمایت

سرحداتی مغربی روس مذاکره و گفتگو نماید بعد از

آن از او خواستند که برای حکومت ترکستان قانون

نظامی وضع کند - و از این کار معلوم شد که این مرد سردار ماهری است در امور لشکر و بیگانه دانشوریست در نظام ادارات کشور -

در سال هزار و هشتصد و نود و هشت بوزارت جنگ منصوب گردید و بر این شغل باقی ماند تا آنکه در این ایام سردار قشون روس گردیده بجانب مشرق الاقصی حرکت نمود

(مترجم لرتوم - ن) را عقیده بر این است این سردار بزرگ روس در جنگ حالیه در عداد سرداران اول عالم محسوب است فضلاً از این که در امور که وری بر اکثر سرداران تفوق دارد -

نقل از روزنامه شریفه مطهری

شکرانه ورود - خیر مقدم

رب اشرفی صدری - و یسرلی امری و احوال عتده من لسانی - حمد و ثنا شایسته قدس کبریاء و بااسته مالک ارض و سماء است که حفظ نوامیس و دایع خود را در کف کفایت مهین شاهنشاهی گذارده که مایه امن و امان و آیه عدل و احسان عماد است - و هو السلطان السلاطین و حاکم الحواقین ملک الملوک طلاله شاهنشاه اسلامیان پناه نظام الدین والدنی الساطان (مظفرالدین پادشاه) قاهر خلدالله ماکه و دوله و شیدالله ارکان الماطة و متعالم المسلمین بطول قانه - که همواره آیات اقبال بی زوال این شاهنشاه دل آگاه اسلامیان پناه چون اقبال آفتاب بزوال و عمام اکرامش چون اکرام عمام باد رأی بیضا ضیاء ملوکانه اش قصای آن فرمود

که حفظ و حراست ساکنین و متوقفین ببادر خلیج فارس را بعهده شخصی شخصیت تفویض فرماید که ضمیمه وافر فراستش بوقوع فصل و دانش مروف باشد - و طبع کامل کیا - عش بصفه خبر حواشی رعیت که و دیده حضرت احدیت است - و صوف - پس بامنجان عقلی و استحقاق نقل جناب جلالت و شوکت مآب اجل اکرم انجم امیر تومان مکرم منجم آقای میرزا احمد جان دیوبندی دام اجلاله العالی را انتخاب

وابهات فرمودند - بحمدالله والته

ملک مصون گشت و حصن ملک حصین شد

منت وافر خدای را که چنین شد

چه در کمال وضوح است از روزیکه حوزه حکومت نوشهر و بنادر بعهده کفایت و درایت این وجود مسعود با نمود محول و مفوض گردیده بواسطه قرب بیست سال توقف جناب معظم الیه در نوشهر و بنادر و معرفت و بصیرت تامه در هر کار و شناسائی حال آحاد و افراد اهالی آب دیگر روی کار آمد - وساحت نوشهر از نظم و نظام ارمی کشته دار العباد - القی لم یخلق مثلها فی البلاد از هر جهت جمعیت خاطر و امنیت از مخاطر آشکار و مسرت فوق المسرت از ناصبه شیخ و شاب پدیدار - چه بیداست که مغرب هر افق را مشرق دیگر است و بدیهی است که حکومت چنین نقطه که از مواقع مهمه است باید بعهده چنین شخص نکند خواه نیک نختی که وجودی است کامل الصفات و مستقیم الحركات تفویض گردد - که هم جامع جهات حزم و احتیاط باشد و هم مانع از تعرض و عناد - محض اطمینان و امیدیه که سر اهالی را از وجود این حاکم حکیم رؤف مهربان اصیل و این امر بی نظیر حلیل نیل حاصل است مرد و زن در کوجه و رزن بیک شوق طبیعی بدطای دوام عمر و اقبال زندگان اعلی حضرت قدر قدرت قویث و صکت شاهنشاه فرشته خصال ارواحنا فداء مداومت و بدطای بقای حضرت مستطاب اشرف ارفع امنع احمد احمد انجم والا شاهزاده معظم (سلطان عبدالحمید میرزا - عن الدوله) وزیر اعظم دامت شوکت الوالا ملازمت دارند خاصه اجزاء و متعلمین مدرسه مبارکه (سعادت مطهری) که تأسیس این اساس مشید از جناب اجل مؤید محمد دام اجلاله العالی است لیللاً و نهاراً سرأ و - هساراً - فق البیان بدطای دوات ابدان قرآن و سلطنت جاوید توامان رطب اللسانند - که

یارب این پادشاه بنده واز

تاجهان هست در جهان باشد

اجزاء اداره (مظفری) هم ورود فیروزی نمود
جناب حکمران جلیل را تبریک گفته دوام عزت و
اجلال و کامرانی و قوام شوکت و اقبال و حکمرانی آن
وجود مسعود را از درگاه آملی مسالت مینمایم و
امیدواریم که حکمرانی بنادر بوجود مبارکشان میسوزد
و وجود بانمود شان بمرتبت و اقبال مقرون و از جمیع
سوانح محفوظ و مصون باشد -

مکتوب از بادکوبه

(اثر خامه یکی از علمای نامدار)

مؤید الاسلاما - خدای تعالی علی الدوام توفیقش را
خامل حال جناب عالی بجاید - استعنا و خواهش دارم
هرگاه مندرجات ذیل را مفید و قابل درج نامه شریفه
حبل المتین دانست بلا مضایقه درج فرمائید - در نمره
پست و سیم تاریخ چهارم ذی الحجه صفحه پنجم
مکتوب بصره ترك سرگردان را در روزنامه مقدس
مطالعه نمودم - فی الواقع خود نویسنده خوب املا نموده
است ترك (سرگردان) اسمی است با مسما

جناب عالی از بنده بهره یزدانید که در عتبات عالیات
گرگان میش نما و ابلیسان فرشته سا بسیاراند و آن جناب
قانون شرع انور را از حقیر بهتر اطلاع دارید که
هر روز با که هر ساعت موادارن و دست نشاندها،
اجنبیان و خاشان دولت و ملت و خراب کنندگان بیان
اسلام يك گونه اسباب بدنامی و گرد آلود نمودن دامن
حجج اسلامرا مهیا مینمایند غافل از این اند که رسول
اکرم فرموده (الا انبکم بشرارکم) گفتند بلی یا رسول
الله فرمودند که (المشاؤون بالتمیمة - المفرقون بین لاجبة -
الباعون للبراه المعایب) و از جمله نوشته جات مشارالیه
اینست که مال امام خودمرا در کاطمین فقرا و سادات
و طلاب فقیر رادم و از آن جمله نوشته بود که به
نجف اشرف مشرف شدم و دست مبارک ایشانرا
بوسیدم و به چشم طالبدم این افترا نیست که به حجج
اسلامیه اسناد نموده و حال آنکه آنها دست خود را برای
بوسیدن نمی دهند - هر کس که به عتبات عالیات مشرف

شده این افترا را بهتر میداند - و از جمله نوشته جاتش
گویا یکی از حجج اسلام باو میفرماید اما حاجی تو این
خبر را چندان فاش مکن و این افترا بالاتر از افتزای
او ایست این جور کلمه مشرب عوام است نه علما این
بدبختان حجج اسلام را چه افتراها می بندند

هر کس آن مکتوب را مطالعه نماید با تصور عقل
می فهمد که این افتزای بزرگ است به آقایان
ذوی الاحترام

از جمله نوشته جاتش گویا جناب آقا فرموده باشد کار
شریعت سهل است خداوند امر را بر عباد خود سخت
نکرده - اولاً در محل خودشان فقرا هست بدست خودشان
به آنها بدهند این افترا از آنها بالاتر است - و باز مینویسد
بعد از مرخصی از مجلس اول يك دو محضر دیگر شرفیاب
شده صورت مجلس بعد نیز شبیه به مجلس اول شد و
نیر می نویسد از فضلی زیاد پرسیدم که آیا واجب
است حکماً وجوهات از ایران به عتبات بیارند
گفتند اگر در بلاد خودشان فقیر باشد نقلش بجای
دیگر حرام است باید بدست خود بفقرا یا به خویش
بدهند و الا نجف اشرف بهتر است - اگر چه بعض
فضلا می گفتند که اگر در بلد فقیر نباشد به بلد مجاور
قریب باید حمل کنند و به فقرا یا آنجا بدهند نقل به
بلاد بعیده جایز نیست -

اولاً این مطلب کالشمس فی نصف النهار است
که هر چه وجوهات به عتبات عالیات نقل می شود
غالبش سهم امام علیه السلام است - و وجوهات دیگر
چندان در اینجا نقل نمیشود و در مسئله سهم امام
عایه السلام در مذهب حنفی علما متفقند که باید بدست
مجتهد جامع الشرائط برسد تا برای دهنده برائت ذمه
حاصل شود این مسئله را جمیع شیعیان با که کودکانشانم
میدانند که از این مال حصه برای فقرا و طلاب نیست
یا باید بدست مجتهد جامع الشرائط داد یا دادن مجتهد
خود صاحب مال بفقرا یا سادات که خس بآنها کفایت
نمی نماید تقسیم بنمایند - این حکم عمومی منطبق

و میبگونه مخصوصیت ندارد -

جنابالی ملاحظه فرمایند که مخربین دین و دوات
ار برای پنج روزه زندگان چه بناها می گذارند و چه
بنیادها خراب می نمایند - هر وقت اسباب تدلیسی به اسم
آقایان منتشر می شود تا عموم اسلامیان عطف عنان
بالکلیه از مذهب خودشان بمانند - و تجف اشرف
که در این قرنها محل اجتماع رؤسای حقیقی اسلام و مراکز
انتشار علوم شرع حضرت خیرالامام گردیده است میخواستند
باین دسائس سدی جلو این وجوهات که به عتبات
میروند بکشند تا رخه به بیان روحانی اسلام وارد
شده علوم شریعت تعطیل شود و اهلس متفرق
گردند آنوقت مقصود خاسین حاصل گردد - خداوند
عالم به جمیع اهل اسلام و اسلامیان چشم بیننده و گوش
شنونده و دل درد کننده عطا فرماید آمین یا رب العالمین
خادم شریعت خیرالامام (عبدالحسین قارا باغی)

مکتوب از کربلا عملی

مقصود از جسارت آنکه دو هفته قبل چگونگی
حضرات سارقین و جیب رهای کربلا عملی را عرص
شد مجدداً عرص نمودم آنچه اشاره شده بود که جیب
رها با ضبطیه و پلیس شریک هستند باین معنی که هر
کدام گرفتار شدند حق ضبطیه و پلیس را داده بدون
سزا مرخص میشوند این ایام این طایفه خلیل جبری
و بی باک شده اند - ساق بر این شمه بعرض جناب
مستطاب متصرف پاشا رسید و حکم گرفتن جیب رها
صادر شد - چند نفر گرفتار و چند نفر اخراج بلد
گردید - که مجدد آمده بیداد می نمایند - روری نیست
که مبالغی از زوار بی چاره نه برند کسی بعرض متصرف
پاشا نمی رسد ورنه در هر صده یکساعت تماماً را گوش مالی
داده سزا میدهند - امیدوارم که جنابالی اشاره در
این موضوع در روزنامه مقدس فرمائید که رفع این ظلم
از حضرات زوار بشود

بعضی از شبها نیز در قهوه خانها جوی قمار
بازی مینمودند سه یوم قبل این خبر بشع مبارک

سرکار متصرف پاشا رسید - فوری امر رفته حضرات
را گرفتند و جوی فرار نموده دیگر کسی قمار بازی نمیکنند
فی الواقع خوب حکمی فرموده اند چه در چنین زمین
مقدسی اینگونه کارها خلاف است

درین بواحی خبر تازه نیست سوای اینکه در کرمان
شاه هم قرطینیه شد و هم قدغن است زوار را قرطین
نمایند و کسی را هم نمیگذارند بعقبات حالات مشرف شود -
شهرت دارد یک نفر یهودی در کرک کرمانشاه مرده حکمای
فرنگی محض جلب منفعت خودشان کرمانشاهرا از شهرهای
طاعوی جلوه داده با اینکه همه هفته از کرمانشاه خطوط
که میرسد می نویسند بطریق معمول نیز کسی فوت نمیشود چه
جای آنکه از طاعون - قدغن محض ناخوشی نداد است و
حال آنکه در بغداد هم محبت عمومی حاصل و ابدنا خوشی
نیست - اوایل چند نفر یهودی در بغداد ناخوشی های
دیگر مرده اند از خوف یهودیها از محله خود
فرار نمودند حکومت هم چند روزی تحقیقات نمود
معلوم شد ناخوشی مسری نه بوده است امروز
نه در کرمان شاه و نه در بغداد این ناخوشی منحوس
نیست بلکه نه در عراق عجم و نه در عراق عرب
اسمی از ناخوشی مسری نمیباشد فعلاً چندی است از
کرمان شاه روار بکربلا عملی نمی آید

داستان روسیا

عطف بما سبق

ما کسی نیستیم که در یندگاه مانند شا امپراتوری
از راه فریب دروغ بسرانیم بلکه آنچه همزاد و یومان
مارا بگذارند آن برانگیخته اند از زبان آنان میسرانیم -
کثرینه آن سه کس را با کردار و گفتارهای دلناوازه
خوشنود نمود و فرمان داد که با قسطنطین نیره او
دیدن نمایند همینکه سرای در آمدند چون نیره بزرگش
(الکساندر) هم در آنجا بود خواستند دست او را بوسه
دهند نگذازد و (قسطنطین) را نشان داد که شا باید
دست او را بوسه دهد آنان نیز پادشاهها گویان دست او
را بوسه دادند و با زبان روسی گفتند از پادشاه

کاری آمده اند و او نیز بروی پاسخ داد و گفت آسوده باشید که کار بدخواه شما انجام میگردد - و شورشیان کردار و رفتار خود را در جنگ نامه نموده بودند و با این سه کس فرستاده بودند چنانچه نگارش می شود

پس از آنکه توب و (مهندس) آماده نمودیم بر کشتی های (قره قجان) افزوده و از برای گرفتن دژ آنچه در کار است آماده کرده پس از آن (صولی طاق) کوه ابدار) را کنکاشگاه نموده و بمردم روم ایلی پیام فرستاده - نخست دو دسته شده بسوی (ابوادی) و (آنته) تاخت خواهیم آورد - پیداست همی که کشتی های (قره قجان) به پیشگاه (آخری بوز) آماده شود مردم سلاویک با آخری بوز همراهی با ما نموده و همگی بیکبار بدشت سلاویک در خواهیم آمد - و مردم آنجا هم با ما همراه و نیروی ما فزایش یافته و همین گونه از راه خشکی بدشت ادرنه در می آیم - روشن است تا رسیدن بدانجا بیش از سیصد هزار کس گرد خواهد آمد - در آنجا سپاه روسیه پیوسته دو به (قسنطنیه) می آوریم - از آن سوی کشتی های روسیه هم از دریای سیاه از برای یاری ما بکلوگاه اسلامبول در آمده و اسلامبول را با آسانی بدست می آوریم و همچنین نگاشته بودند گروه شورشیان چگونه باید گرد آیند و توشه را از کدام راه و بجه گونه باید برد -

باری آنچه از برای اینشورش در کار بود یگان یگان و انمود سکرده بودند و همچنین نموده بودند که آیا عثمانی تا چه اندازه میتواند از برای جلوگیری لشکر در برابر آماده نماید - اینفروش و گفتار مایه خورسندی کفرینه آمده دو هزار منات به آنان از برای توشه راه داده نزد (پوتنکین) سپهسالار خود که در (افلاق و بغداد) بود روانه نمود - و سفارش نامه هم به پوتنکین نگاشت که در انجام اندیشه آنان کوشش نماید و دستوری رقتن داد

پس از رسیدن نزد پوتنکین او هم راه نیایی که در کار بود کرده و از برای آنکه در کارهای آنان نگران

باشد و آنچه در کار ماوند آماده نماید (طار) نام را که چندین سال در دیار عثمانی (فرستاده) روس بود و بیان زشتی را که باید هفت سال قبل انجام یابد یافته و (بودگان) افلاق و بغداد از فرماندهی آنها برکنار شوند با عثمانی بسته و پایه حزالی یافته بود - با آنان همراه و بسوی (صولی طاق) روانه نمود - و این گذارش در سال (۱۲۰۴) رویداد که در آن هنگام اتریش از همراهی روس کناره نموده و با پروسیا پیمان بست این بود که روس از بیم پروسیا و انگلیس که بساز جنگ میپرداختند با عثمانی سرآشتی پیش آورد از آنرو نتوانست آنچه را که به آنان ربان داده بود بجا آورد مگر آنکه اندک پولی داد و توانی پیام فرستاد تا آگاهی و پیام دیگر بشما رسد بکاری دست مزید - پس از انجام کار آشتی عثمانی کشتی های (قره قجان) را گرفته و کسری در خور به آن گروه داد و (قره قجان) بروسیه گریخت - اما روسیه با آنکه خودش او را از راه بدر برده بود پناه نداده گفت - از گروه (از باندیاست) و از او رو گرداند و اگر برادران زاد و بومش او را با زر یاری نمیکردند که وام بهای کشتیها را بدهد از بند رهائی نمی جست

مردن پوتنکین سپهسالار

پوتنکین را کفرینه از برای گفتگوی آشتی به (پاش) فرستاده و او را آزادی داده بود که کار آشتی را بدخواه انجام دهد در هنگامیکه انحن بگفتگو آغاز نمود پوتنکین رنجور شده و رنجوریش همه روزه روز افزون بود - انجام چون آب (کرسون) به او ساز کارتر بود از (پاش) بسوی (کرسون) رو آورد - در سه فرسخی (پاش) از سر سودای سرداری را بدر و راهسیر دیار دیگر گردید

ایمرد زشتکار دارای خوبسای بد بسیار بود اما از آنجا که یار فراش رسوایی کفرینه بود او را پیشی و پسابهها و دستگاه ارجند برتری داده و سخن روا ساخته بود - و کفرینه چون از پسر خود (پاولو)

و از (لیفورایوف) هراسان بود چنین آدم بپروا و دلاور برادر کار داشت - از آنرو همه روزه بر پایه او می افزود تا آنکه در هنگام مردن دارای پایه های گوناگون و همه گونه نشان گردیده بود - مانند دیدن بانی در کار نزرگان جنگ - و سرداری کشتی های دریای طازندران و دریای سیاه - و سپهسالاری سپاه خشکی - و نخستین پایه (خانی) قزاق - و فرماندهی قریم - و قومان و سرکار داری کارخانه های ساز جنگ از توب و تفنگ و دیگر چیزها - و همگی نشانهای گوالیری روسیه - و از همه پادشاهان هم دارای نشانهای گوناگون و پایه آنها بود - اما در روزگار بختیاری خود کارهای کشوری را دوجار پریشانی و رشته کار سپاه را هم از هم گسیخته و کشور را ویران نموده بود

گذارش بخش همگی کشورله

در هنگامیکه روسیه گرفتار جنگ بود چنانکه نگاشته آمد پادشاه (له) با پروسیا پیمان در میان نهاد و به پشت گرمی آن پیمان بر آن مرشد آئینی را که روسیه در بخش نخستین در میان آنان برپا داشته به اندیشه آنکه پایه ویرانی کشور و بربادی پادشاهی آنان گردیده بر هم رده بجای آن آئینی بیکو گذارد - از آسو کترینه کارلستان را از کارهای بزرگ خود بشمار آورده و از سخن روایی پروسیا در آنکشور دالگیر و مایه پیش نرفتن آرزوهای خود شمرده خشمگین گردیده بود تا آنکه با عثمای کارش به آنتی کشید - هاندم با (له) بیضا - جنگ گذارد - و سی هزار سپاه به (ایتوالیا) که در سامان پروسیا و ارکشور (له) میباشد فرستاده و از سپاهی که از جنگ عثمانی برگشته بود در هشتاد هزار بکنار آب (آق سو) فرستاد و ده هزار هم (بکیو) روانه نموده و لهستانرا دور نمود و با پروسیا هم از بخش نمودن (له) سخن بیضا آورده و از یکسو هم بزرگان لهستانرا فریب داد، و در میان لهستان نیز دست از پرای خود آماده نمود - کار را بچنانی رساند که دشواری در کار بخش لهستان دیده

نمیشد و با پروسیا هم در آن باره سخن را بجائی رساند و هر یک بهره خود را پذیرفته هم اندیشه گردیدند و در سال (۱۲۰۷) او و پروسیا هر کدام یافته پراکنده و اندیشه خود را آشکار نمودند

در آغاز ~~که~~ روس رو باستان نهاد مردم (له) از برای نگاهداری مرز و بوم خود دامن مردانگی بر کر استوار کردند ~~که~~ تا دم مرگ بگردانگی و دلیری بکوشند و در میان خود پیمان بسته و چندین بار سپاه روسیه را شکست داده و پریشان نمودند اما همینکه پروسیا را که یار و نگهدار خود میدانستند با روسیه همدست دیده و دیدند که لشکر بیسان خاک له گسیل داشت پشت بدیوار تا امید می داده تاچار به بخش سومین تن در دادند با همه اینها برخی نام آوران دایر از برای بیکسو نمودن دشمن و بدست آوردن آزادی نخستین خود مردم را خوانده و از آنان خواهش باینداری و استواری نمودند - دوباره هم سوگند شده و از میان خود (قوجوسفو) نام را ببرداری سپاه برداشتند - و او چون مردی دلیر و کار آرموده بود همینکه با سپاه روسیه رو برو شد به آنان شکست داد - و شهر ورشو را هم از دست روسیسان گرفت هر چند دارای نام نیک گردید اما پس از دو سال که جنگ های سخت رویداد روسیه یک دسته از سپاه خود را بدرون لهستان رانده و با سپاه پروسیا بهم پیوستند - بچراگان یا دارای در برابر دو سپاه نتوانستند (قوجوسفو) زخمدار و گرفتار دست دشمن گردید پروسیا و روس آنچه از کشور له بجا مانده بود در سوم در میان خود بخش نمودند و یکباره نام پادشاهی (له) را برانداختند و چون در آن روزها آتریش هم سامان (له) لشکر فرستاده بود از برای دهن بندی او پارچه هم بوی داد و در سال (۱۲۰۹) این بخش سومین در میان سه پادشاه اروپا که پیوسته مردم آسیا را درنده میدستایند انجام یافت - و روس از برای پادشاه (له) (پونیاتوشکی) سالیانه پسه در یکی از شهرهای

روسیه جای داد - از خاک (له) آنچه زبردست و بهره
هریک از این سه پادشاه شده نگاشته می آید
آریش سه میلیون شش صد هزار کس
روسیه شش میلیون و سیصد و پنجاه هزار کس
و بهره پروسیا دو میلیون و هشتصد هزار کس
شد که همگی مردم له دوازده میلیون و هفتصد و پنجاه
هزار کس بوده اند (بقیه دارد)

مکتوب از روسیه

مؤیدالاسلاما - خداوند در وطن خواهی و ملت
دوستی توفیق خود را زیاده بر این رفیقتان فرماید حق
واقع از آغاز اشاعه نامه مقدس داد وطن خواهی
داده آید - و ملت ایرانیه هرکس بقدر قوه و فهم خود
کفایت قلم را درین میدان در تک بو آورده مسم است
اینک که دولت و صاحبان نفوذ و ریاست اقدام بنظم
امور جمهور فرموده زحمات اجزای اداره مقدسه و سایر
وطن خواهان اثر و ثمر خود را خواهد بخشید - مادامیکه
استبداد رائج و ملاحظه طرف و بستگی درکار و از
میان برنخاسته بود کارها بروفق آرزو نمی شد و روز
بروز ابر میگردید و اتباع دولت عالی از بی کفایتی و
تهدیات مأورین و بی مبالایشان سر افکنده بودند
چنانچه برای العین مشاهده می شد رعایای دولت ایران در
خارج و داخله از مأمورین خود بملاحظه اینکه از او
بهتریا مأمور فرمایند شکایات بمرکز مینمودند و تظلمات
می نوشتند ولی نتیجه برعکس می بخشید

مثل اهل ایران مانند اهالی مصر بود که در عهد
خلافت هارون الرشید از عامل خود شکایت کردند -
هارون غلامی را بحکومت مصر فرستاد و در
آن سال از بارندگی زیاد و زراعت پنبه ضایع شد - بحاکم
خود گفتند پنبه امسال از کثرت بارندگی پوسید جواب
داد باید پشم بکارید تا نه پوسد با آن تفصیل که در تاریخ
مسطور است تا چندی قبل این عناوین مصداق حال
ایرانیان بود و بحمد الله والته دوره فیروز بختی در
رسید رجال دولت علیه حسب انشاء ولی نعمت کل و

وزیر روشن ضمیر خویش به بهترین وحشی داد خواهی
میفرمایند و امیدواریم کارها بهتر اربن شود و دولت
عالیه ایران مقام اولیه خود را حاصل کرده این ملت نجیب
نیز بافتخار قدیمه خویش سرفراز گردند
ولی نباید اعضای نامه مقدس باین زودبها از
حقوقی زبان بسته ترك این مسلك بيك را گویند زیرا
آنچه نتیجه حاصل شده از گفتن بوده در گفتن
آریست که درنگفتن نیست -

خداوند حافظ و حارث ملت خواهان و حق گویان
است مخلوق نداند خالق دانا و یناست زیاده حسارت
نورزید - خیرخواه ملت اقل الحجاج
(م - ق - م) تبریزی

اصلاحات جدیده یا خیالات عالیه

وزیر اعظم

(از شماره ۳۲)

این نکته لازم بشرح نیست که در اواخر ایام صدر اعظم
سابق در اکثر نقاط عمده ایران قتنه و طغیان بسرحد
کمال بود من جمله خراسان و اصفهان و یزد و تبریز و
قزوین و سرحدات ارومیه و سا و جیولاغ و اردبیل و
رشت دست قتنه دراز گشته بود - این وزیر روشن
ضمیر بمجردیکه بر مسند وزارت نشست تمام خیالات
خود را صرف امنیت و آسایش نقاط مزبور نموده
در اندک زمان تمام را امن و اهالی را راحت بخشید -
در طرف استراباد که هواخواهان پتیک همسایه جنوبی مجاور
هستند آتش قتنه را مشتعل کردند - دانشمندان تیکو
میدانند که اغتشاش این نکته که همسایه و مجاور رقیب
بود منتهای اهمیت را داشت این بود که منتهای سرعت
و تمجیل از چهار سمت امداد و کمک بجهت دفع
ایلات تراکه آن محمود روانه داشتند از طهران حکومت
مخصوص کسبل داشته از طرف خراسان حکم اسکید
به ترتیب اردو ارسال و با آن طرف سوق دادند قتنه
سکه اگر در ایام سابق بود بسالهای دراز فرو
نمی نشست بچند روز قلع مده فرمود و بر طلبان

ظاهر شد که آنچه روزنامه (ملورای بحر خزر) نوشته
 به خطا و اشتباه یا از روی غرض و عناد بوده است
 بی مردمان بزرگ کذب اقوال معاندین را
 فعلیت و فعالیت و اقدامات مجدانه ظاهر مینمایند
 و نیز لازم و محتاج بشرح و بیان نیست که اکثر
 این قتنه‌ها بحریک کدام شخص و اشاره که بود و گرنه
 جهة نداشت که دفعتاً واحده در همه نقاط آشوب پیدا
 شود و آنچه سیاستیون با اطلاع حدس میزنند علت
 عمده این تحریک و اغتشاشات آن بود که شاید
 سد واردین و صادرین شده تجارت معوق ماند - زیرا
 که در آشوب مردم مطمئن نیستند که مالالتجاره
 وارد نمایند بدین وسیله قسط کمرک معوق مانده بر حسب
 معاهده صاحب قرض از قبل خود مأثور بسرحداث
 و گمرکخانهها بشگارد و بشود آنچه شدنی بود

باری سخن در این مسائل خارج از موضوع بحث
 است همین قدر میگوئیم اوجود آنکه غرضین در
 همه نقاط همستان زیاد دارند که در این واقع خاق را
 به اوین مختلفه محرك شوند مع ذلك وزیر اعظم چنان
 در جلوگیری گویند که قتنه‌های برانگیخته را ناندک آب
 تدبیر خاموش نموده و تپیه دنع آنها را نیز در آیه بر
 وجه اکل ملور نمود - و حالیه امنیت عمومی و آسایش
 ملی در همه بلاد بر وفق صحیح حاصل است و کسی را
 بحال دست از یا حضا کردن نیسب و کتر کسی تلفت
 این نکات بود که حصول امنیت عمومی مندم بر جمیع
 اور و اصلاحات است

شعراده وزیر اعظم سالهای منهای در مراکز
 عمده حکومت فرموده و تجربیات زیاد حاصل کرده
 امروز نتیجه تجارب چندین ساله خود را میگیرد
 سیاستیون گفته اند که مباشرین امور جمهور در اندازه
 علم تجربه نیز در کار است و از روی همین نکته است
 که در ممالک متمدنه شاگردان را بعد از گرفتن دیپلوم
 و بیرون آمدن از مدارس مباشر امور مظهر تحت
 امر بحریین میسازند تا بعد از سالها تدریجاً بخنده

و صاحب تجربه شوند

يك نکتہ بزرگ دیگر هم در کار بودی که اغفال
 و چشم پوشی از آن ممکن نبود و آن عملیاتی است که
 باید قبل از شروع بمقصود تهیه و تدارك شود و آن
 این است که در هر يك از بلاد و نقاط خواه
 مهم یا غیر مهم چند نفر بوده و هستند که بطول
 زمان نفوذ صوری یا معنوی در مردم پیدا کرده
 کلمه شان در خلق مسومع شده است مثل اعیان بلاد
 و رؤساء عشایر و خوانین عظام پاره نقاط و بعضی از
 علماء و شك نیست که اقدامات و اصلاحات جدیده هر چه
 و راجع به مسئله باشد بحال آنها نافع نتواند بود - بلکه
 مضر و مافی با خیالات و منافع شخصی و کاسر شئون
 آنان تصور میشود و هر قدر عملیات بن امر و مقدماتش
 سری و در پرده باشد و تدارك دیده شود باز هم
 قادر بر الفساء اشکال و احداث موانع خواهند بود -
 زیرا که نفوذ بعضی بدرجا رسیده که مردم را انگشتر
 گردان خود نموده اند - اگر بگویند ذقال سفید
 است و برف سیاه مردم بلا تردید قبول میکنند پس
 ممکن است این اصلاحات مظهره که همه راجع بحیرو
 صلاح رعیت و آسایش آنهاست در نظرشان مضرت
 و ایذاء و زیان جلوه کند - چنانچه یکی از این فرقه را
 شنیدم در مسئله وضع تمبر بجهت قبالحیات و معاملات
 و مصالحه جات و تزویج و نکاح و غیره که هر طفل
 میز منافع آنها ببداد و از مضرت وضع حایه مسبوق
 است در هیچ ممالک نیست که طرفین از يك دیگر
 معامش و خاطر جمع باشند و یقین حاصل نمایند که بعداً
 تساوی در آن مامله وقع خواهد شد و باین واسطه
 هر سال و هر ماه جوی و شکست و مغلوب میشوند
 - سخن رانده میگفت غرض از وضع تمبر آنستکه املاک
 و صباغ و عقار مردم را تصاحب کنند و جوی هم
 آزادانه تصدیق میکردند و اصلاً تصور نمی نمودند که سالها
 در تمام ممالک متمدنه این قانون جاری است و امری
 جز سنا باب تدابیر و تالیس و رفع اختلاف و

مرافعه و صرف عمر سالها در يك دعوی و مانع و رشکستگی و تقاب دیده نشده - در مقام خود جلوگیری از این امر از چند راه لازم بود

یکی آنکه از خود این طایفه تصدیق و اقرار بر صحت و لزوم این مسئله متبروعه گیرید - و اعتراف آنها را رسی کرده تا دیگر بار نتوانند سخن برخلاف آن بگویند و طایع پیشرفت امر شوند و این مسئله ممکن نبود که مادامیکه این اشخاص در مراجع خود نشسته ترس ندارند و در قبول مجبور نیستند بیلاوه چون مطالب در پرده است نمیتوان بآنها ارائه کرده رای خواست و بالفرض که رای هم دادند باز از اسباب چینی دست نکشیده آسوده نمی نشستند پس اصلاح این تدبیر بود که آنها را از مراجع خود حرکت داده بنقطه آوردند که هم حرمت ممانعت نداشته باشند و هم دستشان از اسباب چینی دور باشد که در این صورت هم تصدیق خواهند نمود و هم مورث اغتشاش نخواهند شد در تاریخ مسطور است که چون نادر شاه خواست ماویات خود را اظهار کند امر کرد جمیع اعیان و علما و خوانین و رؤساء عشایر را در صحرای مغان مجتمع ساختند قریب شش هزار ارباب نفوس را مجتمع نموده و قشون خود را بآنها محیط ساخته آنگاه ما فی الضمیر خویشرا آشکارا ساخت شیخ الاسلام با صدر الصدور قبول نمود فوراً حکم بقتلش رفت از آن بعد طلب رای کرد حاضرین جز تسایم و تصدیق چاره نداشتند و هم چنین (بترکیب) بجهت اکثر مطالب رؤسا را جمع نموده طوعاً و کرهاً رای از آنها میگرفت - خصوصاً امروز خیلی ابتکار اهمیت دارد وزیر اعظم این نکته را نیز کاملاً منظور نموده جمیع ولایات و حکام و اعیان و رؤساء بلاد را حکم باحضار بپهران نمود - و اکنون اکثرشان حاضر شده و ما بقی نیز قبل از شروع با اصلاحات حاضر خواهند شد و اگر این عمل را اجرا نمیداشتند محال بود این رؤساء بکنایه کار صورت بگیرد و عقیده بعضی بر این است که خواستن حکام مقدم بر اجازت

رؤساء بود و مگر نه معلوم است حکام و والی که از جانب دولت است عیاناً اظهار مخالفت نمیتواند کرد و اگر هم در حقا حرکتی خلاف از او صادر شود عزل و طرد آن در حکم سهل است - محض دوری تعاشی و ترس اعیان حکام را نیز احضار کرده اند از بیانات سابقه معلوم شد که بدو نکتہ دیگر را ناکیداً منظور نمود یکی احضار قوای حربیه و استعداد نامس یا کامل تا اگر در بعضی مراد قوه جبریه لازم شود معطل نمایند بیلاوه همت نظام و ترتیب اردو خارجه و داخله را موجب تب می شود و بیساکانه اقدامات مخالفانه میبایند و نظام کلی عالم بمایشان میدهد که تا قوه جبریه در کار باشد اصلاح امور ممکن نیست بلکه هیچ مسئله بخودی خود انجام پذیر نتواند شد خواه دینی باشد و خواه دولتی خواه صحیح و خواه فاسد چنانکه حکیم فردوسی فرموده

بزر میتوان لشکر آراستن

ز لشکر بسی کینه ها خواستن

دویم منظور نمودن اشخاص لازمه - فی المثل اگر حکام و ولایات کلاً یا بعضاً قبول اصلاحات دولت را نمایند عمل معوق نماید و جمعی دیگر حاضر باشند که با کمال ارادت و اخلاص زمام امر را بعهده گیرند و نه تنها در این مورد لازم است بلکه بجهت اداره نمودن هر مهم جزئی یا کلی مدبر و رئیس را بایسته است که اجزای کاردان زبردست داشته باشد و در مقام حاجت از وجود آنها انتفاع حاصل کند - در دولت انگلیس همیشه چند نفر قابل الصداریه باید حاضر و آماده باشند که اگر وزیر موجوده استماع گوید یا عزل یا فوت و مریض شود امور معوق و معطل نماید - اگرچه این دو مسئله هنوز کاملاً منظور شدن آنها مسبوق نیستیم و قشون فعلاً موجود نیست و از تدارک اجزاء هم صحیحاً خبر نداریم ولی چون این امر هم باید در پرده اختار ماند و کسی را اطلاعی بر آن حاصل نشود ممکن است تدارک همه باشد و ما بخواهیم

نشده باشیم مثل مطالب دیگر که پنهانی فراهم شده است و احدی آگاه نیست - آنچه از قرائن معلوم میشود بزودی مسئله ترتیب قانون صورت خواهد گرفت فعلاً حکم اکید باحضار سی فوج یا شصت فوج باختلاف الروایه صادر شده و مسجلاً تدارک ملبوس عسکره دیده میشود مباشر آن وزیر مخصوص است که سابقاً وزیر عدلیه بود - اگرچه بعض سیاستمدان میگویند این افواج بجهت ارسال بسرحدات شمالی است خصوصاً شمال شرقی چه از واد مندرجه معاهده ترکمان چائی است که در موقع جنگ روس با دوائی دیگر دولت علیه ایران باید سی فوج بمدد روس در سرحد ساخلو نماید - ولی بر فرض صحت این مطلب باز هم یقین است چند فوج مخصوص طهران نگاه خواهد داشت و واقعاً هم زیاده از سه چهار فوج در مرکز امروز لازم نداریم (باقی دارد)

مکتوب پریشان

مؤید الاسلاما حزک الله حیرا - اگرچه از آغاز تاسیس روزنامه مندرسه همیشه ملت را بترقی تجارت دعوت فرموده در ایسباب مقالاتی سودمند نوشته و خوانده ایم - ولی این ایام اخیره زیاده از پیش در اینخصوص نگاشته اند خاصه در نمره (۲۴) مکتوب یکی از علماء را با بدیهات عمل خواندیم - الحق آنچه نوشته موافق علم تجارت و دعوتشان صحیح است در ایسکه تجارت ایران پریشان بل کل العدم میباشد (داستانیست که افسانه هر انجمن است) ولی نویسندگان درین ماده هرچه می نویسند روی سخنشان بسوی ملت است و ازین نکته تماثل فرموده اند - از ملت بی علم زیاده از این توقع نتوان کرد چه امروز هر عمل خصوصاً تجارت اگر شالوده اش از روی علم و قانون گذاشته نشود نمیتوان به آن عمل امیدوار شد چنانچه چند دفعه ملت نصیرت آمده جمع شده بعد از گفتگوی بسیار شرکت و گرمبانیه تشکیل کرده بعضی از آنها سرنگرفته بعضی تشکیل یافته پس از چندی باهم نمی معدوم گردیده - امروز تجارت

ایران هیچ ربطی به تجارت ملل متعمده ندارد و ابتدا برای شرکت و تجارت از جانب دولت قانونی وضع نشده این است که هر شرکت منعقد شد بعد از چند سال در هم و بر هم شده شرکا بیکدیگر تمکین نکرده یکی را دیگری را منتهی نموده کارها لغو میشود مثل شرکت راه های شوسه رشت وغیره و قایمک بنای شرکت میگذارند ابتدا منظور نمیدارند که برای چه این شرکت تشکیل شده (شرکت همومی) هم سراقی میکند هم قبول فروش اقسامه دیگران را مینماید هم از خارجه مال میخرد و هم از مال داخلاه بخارج حمل میکند هم راه درست مینماید و هم عسارت میسازد که هیچیک اینها دخل و ربط بیکدیگر ندارند - علاوه صاحبان سهام زیاده هرکس برای خود خیالی بافته همیشه در فکر کارشکنی شرکت هستند میگویند (یا علی خرقش کن منم بجهنم) روشن است با این سوء نیت و عدم علم ممکن نیست تجارت یک مملکت رواج گیرد - اسباب تجارت تشویق است فراهم آوردن اسباب تجارت و تشویق کننده آن در هر مملکت دولت بوده اول به اتمت علم آموزد بعد منافع تجارت را نشان دهد چنانکه در هر دولت چنان کردند تا بدین درجه رسیدند - فعلاً در این حرف نیست که بقاء و حیات هر دولت و شرف هر ملت بسته بروفق تجارت آنهاست چنانکه در سر این مسئله یعنی باسم ترویج تجارت جنگها مینمایند اوقاتها صرف میکنند خونها میریزند همه باسم رواج دادن و افزودن بروفق تجارت است بر عکس زمانهای سابق که بنوع انسان را بکشتن میدادند آبادیها را ویران میکردند به بهانه رواج دادن مذهب حالا عیب میشارند بنام مذهب خون یکنفر از اولاد آدم ریخته شود ولو آنکه باطلاً در خیال باشند ولی ظاهراً نمیتوانند اسم از آئین و مذهب ببرند

اول باید دانست که اسباب تجارت و فراهم آوردن و علم آموختن آن اول مرحله وظیفه ملت یا قرضه دولت است نه آشکار و هویدا است

امروز اساس تجارت از قوه بخار پهل می آید که همه اش کشتی آتشی و راه آهن است - علاوه بر آنکه کشتی و راه آهن بااصلا تجارت اند حامل همه مال تجارت زراعت فلاحت معدن و جنگلی میباشد و خود هم حد صد ده به و پنزده منفعت صاف میدهد - معنی آیه کریمه که آهن بحال اسان نافع است زین نکات ثابت میگردد تجارت و کمپانها در همه ملک اول دولت منظم کرده بملک نشان داده و در همه سلطنتها مکاتب برای تعلیم این علم بنا نهاده شده - چنانکه قول همه دانیان بر آن است که چون دولت انگلیس پیشتر از همه دول راهها را درست کرده تجارت شان هم پیشتر و جلوتر است - در امریکا چهارده سال بعد از انگلیسها راه آهن درست شد چهارده سال عقبتر از تجارت انگلیس است - روسیه چهل و شش سال بعد از انگلیس راه آهن ساخت ۴۶ مرحله از انگلیسها پست مانده مختصراً همانقدر که انگلیسها از هر دولت در اینخصوص قدم بسته بدان پایه از آنها در تجارت و ثروت پیشترند ولی این عقیده را اقدامات مجددانه و همت بلند دولت ژاپون باطل ساخت چه دولت ژاپون بعد از همه درین مولا اقدام نمود مصداک قالب دول مغرب تقدم جبهه است جز ژاپون هیچ دولت در تمام شرق و مغرب نیک بختی را از خود فراهم نیاورده این همه اساسهای نیک بختی را از معدنها و جنگلهای خود بچیره دستی استاتان و مهندسين خویش مهیا ساخت توپهای خود و تفنگهای خود و فشنگها را خود درست کرده است - امروز این دولت و ملت تازه دارای هزار کشتی آتشی تجارتی اند این هزار کشتی فراهم نیامد مگر به همت یکمرد با همت

همت بتد دار که مهردان روزگار

(باقی دارد)

بقیه تلکرافات

(۲ ربيع الاول - ۱۹ می)

§ جنرال (کروواتکن) جو جنرال (شاکهاروف) اظهار داشته اند که دولت ژاپون قولی خود را از نواح (لیاوتانگ) کانت بجانب (فیک هوانجنگ) زیاد نموده به تعلیم و تالیف و غیره مصروف است بطوریکه زیاد تا درجه بلخ از تصرف ژاپونین میباشد.

§ خبر (روتز) از (جینو) خبر میدهد که لشکریان روس بر تخریب بندرگاه و قلعه بندهای خود در بنهر (دانی) مقصی المرام نگردیده فقط ستونهای آهنی (آلبنولن) را خراب نموده اند

§ بتاريخ شانزدهم شهر جاری در نواح (کنجاون) در بیودن و تصرف چهارده میل کوهستان شانزده نفر ژاپونینها تلف گردیدند

§ امیرالبحر ژاپون (توگو) خبر میدهد که از شدت مه و غبار دریا کشتی (کاشوکا) مصادم با کشتی (شیمو) شده کشتی (شیمو) غرق گردید - فقط نود نفر از اهالی کشتی سلامت رستند - همان روز کشتی (هانسوز) سرنگهای دریائی که روسها نصب نموده بودند متصادم شده باش باش شد فقط سیصد نفر ازین کشتی جان سلامت بردند

§ وزیر خارجه انگلیس (لاردانسون) در دارالشورای ملی انگلستان بیسان نمود که دولت روس بنیه خام که در عمل جنگ بکار می آید جزو اشیا ممنوعه در جنگ قرار داده است

(۳ ربيع الاول - ۲۰ می)

§ اخبارات درباره خرابی دو کشتیهای جنگی ژاپون اظهار تأسف می نمایند

§ مجموع اخبارات تلگرافی قشون ژاپون (کیننگ) را متصرف شدند اخبار (استندرد) می نویسد که درین جنگ نقصانات روس بالغ بر دو هزار نفر بوده است § در نواحی (لیاوتانگ) جنگی بسیار سخت بین لشکریان روس و ژاپون پیش آمده محرومین و مقتولین طرفین بسیار بوده اند

§ از اخبارات وارده با اداره جنگی ژاپون ظاهراً می شود که قشون زیادی در (تاکوشان) بمخاک می آیند § در بتسبرگ افواه است که دولت روس عما قریب بناسار (سائیریا) را برخلاف دیدن قدیم بخود برای تجارت جمیع دول آزاد خواهد نمود

(۴ ربيع الاول - ۲۱ می)

§ (دیوک) و (دجز آف کنات) تا در زمان (لاردکرزن) و زوجه محترمه ایشان صحبت میداشتند § (مستر روربولت) رئیس سابق انارونی مجدداً ریاست جمهوری امریکا نظرد گردید است

رو آورده و نیز چند فوج ژاپنی بجانب شمال و مغرب (فینک هانکچوانگ) حرکت کرده اند ولی راکب و مرکوبشان خیلی خسته و مانده معلوم میشوند و در باب حمله بوم حمله امیرالبحر (توگو) بر بندر آرتره اظهار داشته که تا زمانی که یک کشتی موشک رسیده خراب نموده است

اصرافان و صاحب ثروتار ژاپنی شرکت وزرا چند مجلس عوده عاقبت تصمیم گردیدند که بسود صدی پنج یکصد مایون سکه (بن) بدولت متبوعه خود فرض دهند و قایم نگار روزنامه (دیلی کرانکل) از توکیو میگوید که در فترت دو کشتیهای ژاپون (هالوسوی و شیدو) هصد نفر ژاپونیان تلف شده اند

خبریکه منیاب فرستادن (جنرال استاسل) قشون خود در خارج بندر آرتره و قتل یک هزار نفر لشکریان ژاپونی اشاعت یافته بود تردیده شده است

امیرالبحر روس (اسکریپوف) وارد ولادی و دسک گردید

افواه است که روسها لشکر برای بیرون کردن قشون ژاپون از جنوب منچوریا میفرستند

از (فوشان) خبر رسیده که دو هزار نفر سپاهیان روس مقاطعی چند را متصرف شده و جوی را برای جلوگیری قشون ژاپون که بر آنان بنیست حمله نمایند فرستاده اند

(۶ ربیع الاول - ۲۳ می)

در پترسبرگ افواه است که روسها جهاز خود (بوکیر) را چون بیکار و بیفایده یافته بدست خویش غرق نمودند

در پترسبرگ شهرت دارد که روسها بدین اطمینان دوباره وارد در (نیوجوانگ) شدند که دو کشتیهای ژاپون غرق گردیده حمل و نقل قشون از جزیره نا (لیاوانگ) بجانب (نیوجوانگ) برای آنان دشوار است

خبر (روتر) از (هاربین) خبر میدهد که مظنون است تا اواخر آگست راه آهن دور دریایچه (بیکال) تمام شود

رئیس جمهوری دولت فرانس (میولوبه) اظهار داشت که ما با جمیع دولت در صلح و سلم هستیم

جنرال (کرویاتسکن) سپهسالار قشون روس در اقصای شرق اظهار داشته که جماعتی از قشون سواره ژاپون از (لیاوانگ) تا یازده میل بجانب (فینک هانگ جنک) تعاقب شده شش ساعت در ملل خنک و گریز نموده اند

دولت فرانسه به باصلی اعتراض نموده نایبده خویش را از (وایکان) طاب دانته است

در (پترسبرگ) شهرت دارد در بواح (ولادیووسک) یکی از کشتیهای جنگی (زره پوش) روس از قسم (کروساثر) تکلی از کار افتاده قابل هیچگونه انتفاع نمی باشد و سبب خرابی کشتی مربرور آن است که بواسطه مه و عبر دریا مصادم با جهاز دیگر و بی کار شده است - در (نوسکیو) نیز این خبر شهرت دارد ولی تاکنون رسمی نشده

امیرالبحر ژاپون (توگو) خبر میدهد که تمام کشتیهای جنگی و کشتیهای موشک و (کروساثر) ژاپون بر بندر آرتره حمله نموده از قلمه لشکریان روس نیز شلیک می نمودند همان قبلی رسیده ولی از لشکریان ما کسی کشته شده است

خبر به تحقیق پیوسته در جنگ (کنچو) تلفات قشون روس یکصد و شصت نفر بوده است

خبر (روتر) خبر میدهد که ژاپونیان متیم (تاکوشان) دسته از سواران روس را دوره نموده غارت کرده و بسیاری را بقتل رسانیدند این واقعه در هفت میلی (تاکوشان) واقع شده است

خبر روتر از (مکن) خبر میدهد که هفتاد هزار لشکریان ژاپون در جنوب (لیاوانگ) نزدیک قشون روس شده روسها همه روزه قوای خود را در آن مقام زیاد می نمایند

در پترسبرگ افواه است که (جنرال استاسل) روسی قشون تحت امر خود را از بندر آرتره بیرون فرستاده با ژاپونها جنگی سخت نموده میگویند هزار نفر از ژاپونها و یکصد و پنجاه نفر از روسیان بقتل رسیدند و طاقت قشون ژاپون عقب نرفت

(۵ ربیع الاول - ۲۷ می)

خبر (روتر) از پترسبرگ خبر میدهد که جنرال (ساگهارف) میگوید که قشون ژاپون بجانب (لیاوانگ)

انگلیس و روس و ایتالی مزید روابط اتحاد شده و با سایر دول نیز ازدیاد در اتحاد خواهد شد

(۷ ربيع الاول - ۲۴ می)

§ این امر به تصدیق پیوسته که امیرالبحرهای روس سرنگ در دریاهاى بزرگ انداخته اند درین باره جرئت انگلستان سخت اعتراض مینماید

§ روزنامه (دیلی تلگراف) مینویسد که وکیل دولت ژاپون اکتیمای چند که و نشان ار دو الی سه هزار (ن) میباشد از (انتورب) خریده است

§ اعلیحضرت امپراطور روس به (پتسبرگ) عودت فرمودند

(۸ ربيع الاول - ۲۵ می)

§ روزنامه دیلی تلگراف از (نیوجوانگ) خبر یافته که جنگ در خارج بندر آرتهر جاری است روسها حملات شدید بر ژاپونیان نموده از طرفین خیلی مقتول و مجروح شدهاند

§ جنرال (کروپاتکن) خبر میدهد که قشون ژاپون که در مغرب (هیجنگ) جمع شده بود قزاقهای روس که در چند فرسخی (فینک هانگجوانگ) بودند بر آنها حمله نموده طاقت با ده تن مجروح عودت کردند

§ دولت روس بدلالان کشتیمای (انتورب) و (راتوم) نکشته که تا آخر جون ماه می فروندکشتیمای بزرگ را در دریای (باتیک) ضرورت دارد

§ دولت روس برای ساختن صد کشتیمای موشک قسمی که ژاپون دارد و تاکنون مثل آن دیده نشده حکم داده است - فرانس و ایتالی و آستریا نیز در تعمیر این گونه کشتیمای موشک متوجه شدهاند

§ ناظر بحری دولت آنزونی را امر شده است که درباره سرنگ انداختن سرداران بحری روس در دریای بزرگ که خارج از میدان جنگ شناخته شده با روس مخبر کرده تکلیف را معین دارد

§ چندبست که ژاپونیان حرکات قشون خود را مخفی میدارند چنانچه در جزیره های (لیاوتانگ) لشکر زیاد در مقامات مختلفه بدون اطلاع دشمن بجا آورده اند این ایام نیز عقیبه تدارکات بسیار دیده همه روزه قشون زیادی در سواحل (پسیو) و (تاکوشان) بجا می آورند

§ در جزیره (ایلیات) که محل حمل و نقل قشون ژاپون مترو شده ژاپونیان صربانخانه های عدیده ساخته و می سازند

§ مخبرهای (روتز) از (لیاوتانگ و چیفو) من باب حمله روس هیچ نمی نویسند ولی دیروز از جانب بندر آرتهر آواز شلیک سخت بگوش میرسید

§ مخبر (روتز) از (چینو) خبر میدهد که دیروز هشت فروند کشتیمای جنگی ژاپون مجددا بر بندر آرتهر حمله و شلیک نمودند

§ مخبر (روتز) از (مکدن) خبر میدهد که ژاپونیا در حرکات خویش جری شده قشون زیادی در (فینک هانگجنگ) و طرف شا روانه داشته و در شمال و شرق (مکدن) نیز دسته های مختصر از قشون ژاپون نمودار است

§ مخبر (روتز) از (نیوجوانگ) خبر میدهد که مجددا لشکریان روس عودت به (نیوجوانگ) نموده کاملاً شهر را بقضه خود در آوردند و کم کم میرود تجارت را آب روی کار آید

(۹ ربيع الاول - ۲۶ می)

§ جنرال (کروپاتکن) تلگرافاً خبر میدهد که چهار هزار قشون ژاپونی در قرب (فینک هانگ جنگ) جمع و با کمال استقلال و احتیاط بجانب (سؤن) حرکت نموده قراولان این اردو تا نه میل کوهها و دره های جنوب (سؤن) به تصرف خود آورده اند

§ دولت روس کشتیمای (همبرامریکن لاور) را بقرار ذیل خریداری نموده کشتی (آگت وکتوریا) را سیصد هزار ایرا و کشتی (فرست سهارک) و (کولمیا) را در یکصد و پنجاه هزار ایرا

§ همه روزه جنگهای مختصر بین دسته های کوچک دولین متنازعین واقع می شود بتازگی خبر رسیده که لشکریان ژاپون مقام (کنجو) را تصرف شده اند تاکنون درین باب رسماً خبری اشاعت نیافته است

§ مخبر (روتز) از (چیفو) خبر میدهد که لشکریان ژاپونی تا نواح (شانسپو) که بجانب شمال (کچو) واقع است رسیده روسها ترک پیشقدمی گشته بتاریخ (۲۲) شهر حال جنگی بسیار عظیم پیش آمده ولی حالات تفصیلی آن تاکنون نرسیده است

(۱۰ ربیع الاول - ۲۷ می)

§ پس از حمله لشکریان ژاپون بر قلب لشکر روس در (نانکواس) ژاپونیا بر (کنجو) شروع بشلیک نمودند روسها مجبوراً عقب نشسته بر کوه های بلند جانب جنوب پناه گرفتند و از آن بعد ژاپونیا (کنجو) را متصرف شدند این خبر بطریق اجال در (توکیو) شهرت دارد هنوز رسماً تصدیق نشده و حالات تفصیلی آن غیر معلوم است

§ امیرالبحر (وتگرت) مینویسد که مجدداً ژاپونیا در باره سد بوغاز بندر آرتر بندرگاه سرنگهای دریایی اقدام نموده درین باره نیز یک کشتی موشک ژاپون و یک (انج) از آنان هرق گردید روسها یازده سرنگهای دریایی که ژاپونیا نمیه نموده بودند بیرون آوردند § تصرف و قبضه ژاپون بر (کنجو) رسماً تصدیق شده است

§ مخبر (روتز) خبر میدهد که پس از پنج روز جنگ لشکریان ژاپون (کنجو) را متصرف شدند و از آن بعد مقامی را که روسها در (تانشان) تصرف کرده بودند از قبضه آن خارج کرده متصرف گردیدند

§ دولت روس بتازگی چند فروند کشتیهای حامل کربار جنگ نمی آید از انگلستان خریداری نموده است § بموجب خبریکه از (تالینوان) رسیده لشکریان ژاپونی روسها را از مغربی تالینوان بکلی خارج نموده اند

§ مخبر (روتز) کیفیت جنگ (کنجو) را چنین خبر میدهد که روسها با منتهای جوامردی و شجاعت حلو ژاپونیا را که در جنوب جزیره های (ایاوتانگ) مقامات منیمه تدارک کرده خصوصاً کوه (تانشان) که مستحکم ترین مقامات آن نواح است گرفتند و نیز مقام دیگر را که ژاپون بدست آورده بود در جزیره (تالینوان) بود که با سرنگ اطراف آن را احاطه کرده بودند ژاپونیا بامتهای هوشیاری از جانب جنوب دارد (تالینوان) شده و از جانب مغرب وارد در (کنجو) گردیدند

§ شبیه گذشته لشکریان روس حملات سختی در پی بر ژاپونیا نمودند ولی ژاپونیا تا وقتی که روسها را عقب نرانده و مقامات آنها را حاصل نگردند آتمام

نه نشستند - تمام حرکات ژاپونیا درین میدان بذریعه جاسوسانی بود که از هر سه يك هفته مقام و محل و حرکات روسیان را کاملاً معلوم نموده بودند - ژاپونیا خپاره ها و نارنجکهای توبی را بمقاماتی می انداختند که جاسوسان نشان داده میدادند و بدین تدبیر روسها را عقب نشانده ما خود را بجلو توبهای روسیان در آوردند § از تدارکات ژاپون معلوم شد که از مقام (لیاشوتن) تا رسد بمغربی آن تمام مقامات منیمه را بدون مانع و حارس روسها گذارده فقط محض نام چند هوسی در (کنجو) موجود داشتند این بی انتظامی اردوی و این بی مبالایی سرداران دولت روس را خیلی مصر واقع گردید - چون سرداران هوشیار ژاپون این نکات را دانسته قشون خود را بدان سوی گسیل داشته که علی الغله وارد (کنجو) کردند مطابق نقشه که کشیده بودند صبح چهار شنبه ژاپونیا حرکت کرده (کنجو) را متصرف شدند

§ روزنامه طمس لندن موثقاً خبر یافته است که دولت روس برای خریداری کشتیهای (آرجنتینی) مخیره می نماید

§ در مقابله (تانشان) روسها خیلی لجباعت و استقامت کرده عاقبت حملات متواتره ژاپون را تاب نیاورده بساعت سه عصر لشکریان روس مجبور بعودت شدند به (نانکولینگ) گردیدند

§ ژاپونیا شانزده ساعت کامل هدف گلوله روسها بودند و استقامت ورزیدند

§ وقایع نگاران (دیلی تلگراف) و (دیلی کرانکل) خبر میدهند که در جنگ (تانشان) چند مراده توب از روس غنیمت لشکریان ژاپون شد

(۱۱ ربیع الاول - ۲۸ می)

§ از (توکیو) خبر رسیده که لشکریان روس کاملاً (نانکولینگ) را تخلیه نموده عودت به بندر آرتر نمودند و بجهت مراده توب لشکریان روس غنیمت قشون ژاپون گردید

§ در جنگ (کنجو) و (تانشان) چهار صد نفر از روسیان و سه هزار نفر ژاپونیا مقتول و مجروح گردیدند (این دو عدد با شکست روسیان قبول قیاس نمیکند)

تقبل التین کلکته

روزنامه مقدس

قیمت اشتراك

(سالانه شش ماهه)

مدیرکل کالج استریت نمبر ۴

کلیه امور اداره با

هند - و برمه

مدیرکل مؤبدالاسلام است

منتظم اداره

۱۲ روپه ۷ روپه

ایران و افغانستان

کابلین

آقا محمد جواد شیرازی است

هر دو شنبه طبع

۴۰ قران ۵ قران

عمان و مصر

و نه شنبه توزیع میشود

۵ عیدیه ۳ عیدیه

اروپا و چین

تاریخ دوشنبه ۲۱

۳۰ فرانک ۱۷ فرانک

روس - و ترکستان

بیع الاول ۱۳۲۲ هجری

مصادف با

جون ۱۹۰۴ میلادی (خریدار باید قیمت اخبار را باحدی تسلیم نماید) (۱۰ نجات - ۶ مات

فهرست مندرجات

سیاسی • مکتوب طهران • خطابه جهاقیمت اعلیحضرت شاهنشاهی • جبلالین • اصلاً مکتوب طهران • سواد تلگراف وزارت عظمی • نقل از روزنامه ادب • شرح ۱۰ ژاپون • مکتوب پریشان • خطابه شاهراده کمال الدوله دهلوی • مکتوب از انزلی • داستان روسیا • اعلان کسری نامه • تلگرافات خارجه • عملی اشرح زندگان حکیم حاجی سید محمد سجاده مرحوم • مکتوب • قطعه تاریخ • اعلان •

سیاسی

واقعات جنگ و حادثات رورمره اقصای شرق را در تلگرافات یومی مرتب و مسلسل نگاشته تشریح ایامات تلگرامهای واسله و نتائج حرکات مذاعب و پیشیگونی از قران پیشرفت ولتین متخاصمین و آراء سیاسون و سائر جرائد را علی سبیل اختصار بناوین مختلفه می نگاریم تا مزید بر بصیرت مشتراکن محترم گردد (مسبوکرابل) یکی از اعصای سفارت امریکا در (بتسبرگ) اطلاعات خود را بذریعه روزنامه (هرلد) چنین اشاعت میدهد

از زمانیکه دولت ژاپون در ماده (کوریا) و (سیجوریا) آغاز محاربه با دولت روس نهاد جمیع رجال دربار روس و تمام افراد ملت و لشکریان روسیه باندازه ژاپونیان و احمق و بیست و ضعیف دانسته که سؤالاتشرا قابل جواب نمیگردند و هرگاه بیاس جوابی با آنها داده می شد نیز چشم بر آنان می نهانند و این سبب از آنست که برایونیان

قدام بجنگ خواهد نمود نمی نمودند و جواب نژاپون و مقاله با آدوات جوان محقر را حدارت خود می پیدانند این عقیده در رجال دولت و افراد ملت اعم از لشکری و کشوری تا قتل اشک را رخ بود - رآن بعد روز بروز هیبت و حشمت و رع و شجاعت و استقامت ژاپونیان ر قلوب روسمان رخنه کرده نادرجه که میتوان گهت امروز جمیع مات روسیه از رجال بزرگ دولت و افراد ملت اد لشکری و کشوری بدخته کمال مرعوب ژاپون شده . آیوس ارتج و صورت گردیده اند - هر قدر رجال سیاست روس که از مصاد این عقیده و تصور واقف اند سعی نموده و ذریعه اخبارات که (کاملیت بین مدی السال اند) در دور نمودن این اعتقاد و تصور ارملت می نمایند نتیجه برعکس می نمشد - این نکته آیوسی ملت و مرعوب لشکر لاساله برای روس از توحاتیکه تا امروز ژاپون نموده ضررش بیش تصور می شود چه از ملت مایوس و لشکر مرعوب هیچکار بیاید

(مسبوکرابل) میگوید که من چندین سوق عسکر روس را برای جنگهای بزرگ دیده ام و هرگاه لشکریان روس بشاش و طایل بجنگ و مطمئن خاطر رو بحرب دشمن حرکت میگردند برخلاف این میدان که لشکریان محزوناً و مایوساً از روی اخبار حرکت بجانب اقصای شرق می نمایند مانند کسانیکه سوی حرکتشان دهند

نیکه اینجاست که آنچه از اخباری که برایونیان

می شد امروز که دایره فتوحاتشان بدین پایه وسعت گرفته
 قشون جامل روس را یقین حاصل گردیده و عقیدتی بکمال
 پیدا کرده اند که اهالی ژاپون سحر و این همه فتوحات
 را از عملیات سحر حاصل نموده و تا وقتی که باطل
 السحری در مقابل آمان نیاید فتح و نصرت در هر میدان
 پیش یا افاده آهست این عقیدت لشکریان روس را
 دست بسنه بدون جنگ تسلیم ژاپون میباید - سرداران
 روس هر قدر در تکذیب این عقیده و تصور میکوشند
 فتوحات مستمره ژاپون آنها را تردید میکند - و تا
 وقتیکه لشکریان روس در چند فتوحات مساسله دست مدهد
 اعتقاد به - محاربه ژاپونیان ارقلوبشان دور نخواهد شد
 تا اسرور رحال انگلیس و اهالی انگلستان رقیب
 بزرگ و دشمن قوی خود را در آسیا روس تصور
 کرد مغلوبت او را در هر میدان غلبه خود دانسته
 اند - و همین نصیحت مهربانانه انگلیس با ژاپون
 و خیرخواهی ملت انگلیسه از ژاپونیان بوده و هست -
 و تا کنون جمیع رجال ملت و دولت انگلیس و مطبوعات
 انگلستان فتوحات ژاپون را به نظر بشاشت و حریمی
 مینگریستند - ولی اینک که بروز قوت و استمدادبری و
 بحری ژاپون بحیر العقول شده و بر دولتی مانند روس غلبه
 بین کرده برخی از مال ادبشان انگلستان را متوحش
 ساخته فتح ژاپون ۱۰ در اقصای شرق و قوت او را
 در آسیا مصر را از قوت رقیب برینة خود روس
 بحال خویش تصور می نمایند

مصدق این کلام لطف است که (سرالفر دلائل) در (سنقران
 ایشی سوسایتی - انجمن مرکزی آسیا) درباره معاملات
 بلتیک موجوده سیایشان شرقی و وسطی داده است
 (سرالفر دلائل) یکی از مبررین مشهور انگلستان
 است که تصدیقات و تصورات او را در معاملات آسیا
 خیلی بر مغز و سنگین تصور می نمایند - و سابق بر این
 حاکم سو بجات (مغربی و شمالی) هندوستان بود و خیلی با
 تجربه و سیاست و دانش تسلیم شده است
 خلاصه تقریر (سرالفر دلائل) این است که فتوحات
 يك دولت آسیاییم بر يك سلطنت اروپایی باید هتک
 شوکت و شکست جمیع دول اروپا تصور نمود - از این
 دو سیاید اهالی انگلستان از فتوحات ژاپون بدروس
 مسرور و خورسند مانند تا مصداق (شهادی مکن که
 بر تو همین ماجرا رود) واقع کرده

اگر چه در آسیا تا امروز انگلیس را دولتی جز
 روس رقیب نبوده - و جمیع خوف و خدشه آن از
 او بوده است - ولی چون با این قدرت و استمدادیکه
 ژاپون در خشک و تر آشکارا نموده بر روس غلبه
 بین جوید و گوی را کاملاً از میدان اقصای شرق
 بر باید طبعاً بر مخالفت اروپائیان در آسیا جنبش خواهد
 نمود - و حق شفقه که در آسیا برای ژاپون مسلم است
 برای هیچ دولت اروپایی تسلیم نشده - و اسباب پیشرفتی
 که برای ژاپون در آسیا نمایان گردیده برای اروپائیان
 نبوده و نیست

اولاً اروپائیان در نظر آسیائیان بیگانه و ژاپون
 خودی میباید
 ثانیاً - غلبه مذهب ژاپون در آسیا بدرجات شقی از
 اروپائیان بالا تر و روابط مذهبی شان با سایر اهالی آسیا
 پیش است

ثالثاً - اهالی اروپا حتی در نزد رعایا و همدمان
 مستعمرات خود - ستبد و طام فاص و فریبنده معروف
 شده - بر عکس ژاپونیان به تمدن و دیانت و انتظام و
 علم و صنعت و عدل خویش را معروف ساخته اند
 رابعاً - وقتیکه دولت ژاپون این میدان عظیم را از
 قوی برین دول اروپا فتح کند پنج سال نگذرد که قوت
 او درجه کمال را حاصل نماید - مسلماً هر دولت که از قوای
 حربی و تمول ملی سرشار و از انتظامات مادی و صنعتی
 از احاط مستغنی گردید طبعاً در توسعه ملک کوشیده
 قدرتاً علم شاهشاهی بلند می نماید

خامساً - تا اسرور دولت انگلیس هماره دچار خوف
 و دهشت در حمله هندوستان از روس بود - و این
 امر لازم به بیان نیست که بیرون شدن روس از
 (منچوریا) دفع خوف و دهشت دولت انگلیس را
 از حمله روس بر هند نخواهد نمود - علاوه رقیب و حسابه
 دیگری در آسیا قوی تر از روس او را مهیا و آماده
 خواهد گردید - لازم به بیان نیست که در این ماده انگلیس
 چه قدر دچار مشکلات و مصارف بیشمار خواهد گردید
 سادساً - هرگاه دولته ژاپون روس را از (منچوریا)
 خارج نماید دونقصان عظیم که حصه بزرگش عاید بدولت
 انگلیس است جمیع اروپائیان را پیش خواهد آمد
 (۱) چنانچه نظائر آن را در تاریخ داریم جمیع
 دول اروپا باید در محبت چند بسطند چشم از کلین

پای خود به نشاند - این تدابیر را برای زمین زدن خصم و یا خوش کردن دل خویش روسها نموده اند - مگر ژاپون برای پیشرفت مقاصد خود و ابطال این تدابیر چه خیال اندیشیده باید دید

یکی از اخبارات انگلیسی می نویسد که تا آخر آگست سه ماه باقی است و اگر قسمی که ژاپون در این سه ماه اول و شرقی در سه ماه آخر نیز یش رود لازم بتدارکات جدید روس نخواهد شد یعنی تا آنوقت روسها را مجبور به تحایه (منچوریا) نموده جنگ خانم خواهد پذیرفت و چون روس بعد از این جنگ (منچوریا) را خالی نماید دوباره موقع او را دست نخواهد داد که بدان صوب نازد -

بالجمله اینگونه سخنانرا بااصاله دلیل بر فتح و ظفر نمیتوان گرفت - فقط آنچه معلوم است تا کنون چه در جنگ بحری و چه در جنگ بری دولت ژاپون قدم بین بر روس حاصل نموده قسمی که حراید روسه هم تصدیق دارند که نصف میدان را ژاپونیان فتح کرده اند

و طایع نگار (دبلی میل) می نویسد که بموجب نقشه که سرداران ژاپونی کشیده ویش میروند در ماه جولانی قشون ژاپون خود را در (مکدن) که پای تحت (منچوریا) و امروزه مرکز جنگ بری روس شناخته شده خواهند رساید و در (مکدن) بواسطه عدم استعداد روس جنگ عظمی که منصور بود نخواهد شد - پس از یکی دو حمله خفیف (ممکن) محصور خواهد گردید اما محاصره (مکدن) چندر طول کشد امروز نمیتوان رای قائم نمود - ولی سرعت پیشرفت ژاپونیان میبایند که قبل از تعمیر راه آهن دور دریاچه (بیکال) مکدن به تصرف لشکران ژاپون خواهد افتاد -

بندر (آرتھر) را ژاپون بقسمی محاصره نموده که هر وقت نخواهد میتواند تصرف نمود - طول محاصره برای دوام است یکی آنکه بافاصله رمادی اطراف بندر (آرتھر) را بقبضه خود آورد چنانچه آورد - دیگر آنکه خیالات سرداران روس را از آخافه معاطف سازد یعنی خیالات آنها را منبثت ساخته در چند مرکز مهم تقسیم و مجزیه کند چه اگر خیالات دشمن بیک جنب معطوف شود تمام قوای خود را بیکسو متوجه ساخته اسباب اشکال پیش می آید آنچه معین است قشون روس در چند (آرتھر) شانزده هزار پیاده و دویست لشکران قله گیر و هزار و

مستعمراتیکه در خاک چین با هزاران تدبیر و صرف مبالغی هنگفت از مال و جان حاصل نموده به پوشند (۲) باید چشم از منافع تجاری چین که مدتهاست حاصل نموده به بندند - چه همین فتح ژاپون سبب بیداری و هوشیاری و تطایم و تمدن چین خواهد گردید و بدستباری ژاپون دبری نگذرد که مستغنی از صنایع فریک گردند سابقاً - همسایه بزرگ یا رقیب آسیای ژاپون انگلیس شناخته میشود پس اول تجاوزی که بعد از استعداد و ترقی کامل بنا شود ژاپون بنماید بر متصرفات انگلیس خواهد بود

روزنامه جبل المتین از قبل جنگ اقصای شرق بارها این عنوانرا متذکر شده که فتح ژاپون ملاً دولت انگلیس را مضرات و رجال انگلستان در این مسئله فرستگها از حزم و جزم و مال اندیشی دور افتاده اند

پس از مذاقه در حمله این مراتت فتح ژاپون نباید تا این درجه اسباب مسرت انگلستان گردد - اگر چه همخیزلان (سرافرد لائل) امره ز در انگلستان بسیار نیستند - ولی بعید نیست که رفته رفته زیاد شوند ولی تا وقتی که مخالفین ژاپون در انگلستان زیاد گردند ژاپونیان بار خود را بار کرده و بحر خویش را از یل گذرایده اند - در حقیقت این تصورات برای ملت انگلیسبه ولو مقرون بصوابم باشد حکم مشت پس از جنگ را دارد و هیچ ثمر و اثری بر آن مرتب نیست مگر آنکه ژاپونیان با بلیک اروپاییان که محض خود غرضی است عمل نه نموده یعنی در حالت اقتدار هم آن صفائی که با انگلیسان داشته مکدر نه سازند

اخبارات روسی می نویسند که فتوحات ژاپون و پیشقدمیهای او تا ماه آگست محدود است - چه تا آن زمان کشتیهای روس که تازه خریداری شده و بمشود با چهارات جنگی او از دریای بالتیک توام بدریای چین میروند - از طرف دیگر راه آهن دور دریاچه (بیکال) نیز تمام شده مانند سیل قن لشکران روس در اقصای شرق سرازیر میشود - گذشته بر این موسم سگرما و ایام باران طبعاً ژاپون را در آن نواحی از پیشقدمی باز میدارد و در مدت گرما و باران نذارکات جنگی روس همه قسم کامل شده از استادی موسم خزان تا اواخر ایام زمستان دولت روس را موقتی بیکو بدست نخواهد آمد که کلاف حملات را نموده دولت ژاپون را یش

نیصد هر فوج مهندسين و دوست فر عملجات
 در چهارات موشك كار مي كنند - و ششم
 هر نوعي حمله مست هزار وادي مي مانند - آنچه
 سرداران روسي بيان مي كنند اين افواج قابل بر اين
 هستند كه يكسال كامل بندر آرتر را محافظت يابند -
 و سيورسات و قورخانه نیز برای يكسال آنها
 كافي است - و شهر بندر آرتر در معامی واقع شده
 كه اطراف او را كوه و تپه زياد شكل بسيار ميني
 احاطه نموده روسها نیز بر بالای تپه های كوه قلعه های
 محكم و استحکامات عالی ساخته و توجانه روس در
 بندر آرتر كامل و مرتب است - مذكورید در اطراف
 بندر آرتر الع رحها صد توب از بزرگ و متوسط و
 كوچك نصب شده روسها عقیده شان اين است كه
 سر ازان ژاپوني معت اوقات خود را در تسخير بندر
 آرتر صرف نماید بندر (آرتر) كم از يكسال محاصره
 اصرف قشون بسيار تسخير سواستند - ژاپونيه در
 استحکامات بندر (آرتر) با روس معي كله يي است
 مع ذلك مدعي اند كه در هر سه باورده روز بندر آرتر
 را مدواست تسخير نمود - ولی در تسخير آن هم
 عمري اشكران ژاپون كشته خواهد شد - و همین
 كه بندر آرتر و (مارس) مسخر گردید كره روسها در
 اقصای شرق شكست و هوت و قدرت و اطمانشان
 رائل ميگردد از آن بعد ژاپون (ولادی روسك) را
 تسخير کرده از دو حاکم مجبور يا را احاطه خواهد نمود
 اسعداد و عمر ریح ژاپونيان در تصرف (كچو)
 و (مانشان) بيگو طامع گردید - اشكران روس را
 مدعات میده و توپهای بزرگ و ژاپونيان مسلط
 بر بند و توپهای قشون ژاپون ادا قابل آن میدان بود
 مع ذلك قوه بورش شانزده ساعت كامل بر حصم حمله
 نموده سه صف آراسته کرده صف اول و دوم محك
 ريحه با عاقت صف سوم خود را محصم رسانده از
 جایشان كنده عقب نشاندند - عدد متولین و محرومین
 ژاپون درین میدان بالغ بر چهار هزار بوده و از روسيان
 فقط هشتصد تن باقی ماند این مکتبه مینباید كه ژاپونيان
 تا چه اندازه در تسخير (مانشان - و كچو) جاهشانی كرده
 استقامت بجزج داده شجاعت بكار برده ارجان گذشته اند
 استمداد اشكران ژاپون بر همین پس كه

(كچو) و شام (مانشان) را تسخير خواهند - درین
 میدان هفتاد توپهای بزرگ روس غنیمت اشكران
 ژاپون گردید - آنچه بنم آمده تا كتون باطلد مراده
 توپهای دریائی و میدانی و قلعه روس غنیمت اشكران
 ژاپون شده است (دالی و نالی نوان) نیز كه دو مركز بسیار
 مهمه روس برای حفظ بندر آرتر بود قبضه ژاپونيان
 در آمده و محاصره بندر آرتر بسیار سخت گردیده است
 برخی از اخبارات انگلیسی برای آنكه رع و
 هیت و شوكت اروپائیان را در انظار آسیائیان كم
 به پاسه جنس مینویسد كه دولت روس در قطار دول
 اروپا بشمار نبوده و نیست اگر چه قلیل مملكتی در ارضه با
 دارد ولی تعاقبات او در آسیا پیش و خیلانشان
 هوا آسیائی است پس اگر ژاپون تا آخر روس را
 شكست هم دهد بر يك سلطنت اروپائی طالب نیامده است -
 ولی این سخنان اعدا در بدر رگه اید دانست چه
 روس خواه آسیائی باشد و خواه اروپائی اول دولت
 قوی در عالم شخه شده بود - و جمیع دول فرنگ
 مرعوب و میزان سیاست در دست او بود
 اعشاشات اندرونی روس همه روزه كس اهمیت
 نموده بالا میگیرد چنانچه دورنامه (استندرد) خبر یافته كه
 در ملوای (وارسا) ششم هر از رعایای بیگانه را
 باون محقق و بلا تعین گناه حكم طناب نمودند و
 همین قسم وارانت مل و خوریزی در (كرا، استاد)
 نیز وقع شده اهالی خیلی بر آشفه و مستعد است و
 بلویید و بعد است كه بلوا این سحت بر و در
 شود بعضی مسئولین بی گناه را شاه برداشته در خارج
 در وارده دهن کرده تا مرید بر هیجان اهالی نگردد
 احاداب روسی این خبر را تكذیب مینباید ولی بهبوده
 سخن بدین دراری نتواند شد
 جنگ روس و ژاپون اثر زیادی برزراعت و تجارت
 روسیه نموده - حاصل رزراعت نیز اسسال بسیار كم و
 خوف قحط و علاه نیز اهالی را فرا گرفته مینباید
 این تصورات مورد ملوای بسیار مینی در روسیه گردد
 و مزید بر پریشانی دولت مشارالیه در اقصای شرق
 شود اگر چه اروپائیان قابل به تقدیر نیستند ولی این
 كلام را در هر صورت باید تسلیم نمود
 چه آید عونی بزانی كینید چه بر گیت زحیره ای كینید

مکتوب طهران

مدير بلك ضمير روزنامه مقدس را زحمت عرض مي‌نماید - چون چشم هواخواهان وطن و شاه پرستان دوباره از دیدارنامه مقدس در ایران روشن گردید بر خویش فرض شمردم که واقعات مهمه دربار که رسی شده بدون هیچ پیرویه برای درج درنامه مقدس عرضه دارم جناب مستطاب (اقبال الدوله) که از اجله جاگران دولت و رجال دربار گردون وقار و در هر مأموریت دقایق کار آگامی را کاملاً برور داده وزارت قورخانه مبارکه که از امور و اعمال اداره جلیله حریبه است - حسب التصویب شاهزاده وزیر اعظم بسنده ایشان مفوض و واگذار گردید

جناب معین الدوله که از امرأ و جاگران صدیق دولت و همواره مصدر خدمات بزرگ بوده در وزارت محاسبات و اداره نظم دفترخانه استیعا و تحصیل بقایای مالیات بصوابدید وزارت اعظم منتخب گردید

جناب مستطاب سالار معظم که یکی از کفایت رجال و بوفور کیاست و فردانش نام بردار است وارد طهران گردیده عملاً قریب بسنده و مقام مینی که در خورشان و مقام ایشان باشد نائل خواهد آمد

جناب حاجی ناصر السلطنه به تحویل داری کل حسن غله دیوانی مالک محروسه و اختیار تسعیر آن بایشان مفوض و بوزارت غلات منصوب گردیدند

جناب مؤید السلطنه که سابقاً بدفارت آلمان منصوب بودند و از کفایت رجال تربیت شده این عهد همیون و در علوم سیاسی و السنه خارجه و معلومات مفیده عصر حاضر ما هر و مربوط میباشد بر حسب میل نواب والا شاهزاده معظم وزیر اعظم بوزارت کابینه و اداره ثبت و ضبط کلیه احکام دولتی بتزییات جدیده دولتمتمدن برقرار گردید

جناب صدق الدوله که از تربیت یاتگان مخصوص آستان همیون سلطنت و کاردانی و حکمیاست و راسخ بصدقات ایشان بین الاقران معروف است نظر بسابقه

خبرت و ارتباط بحکومت ولایات ثلاثه ملایر و نویسرکان و نهاوند که از حکومتهای عمده مرکزی مالک محروسه است حسب التصویب وزیر اعظم منتخب گردیدند جناب میرزا احمد خان دریابیکی امیر تومان نظر به تجربه کاملی که از حکومت چندین ساله بنادر و جزایر فارس داشته و دارند به صوابدید شاهزاده وزیر اعظم بحکومت کل بنادر و جزایر فارس منصوب شدند

انتظام نرخ اسعار اجناس که از امور مهمه بلدییه است بر حسب صوابدید نواب والا شاهزاده معظم عین الدوله وزیر اعظم بمهده کمایت و مراقبت جناب مختار السلطنه سردار منصور وزیر احتساب مفوض و مرجوع گردید - و با کمال توجه و بصیرت بتزیب و تشکیل مجلس انتظام نرخ اقدام نمود (شرح آن را جداگانه حواصی نگاشت) امید است که از حسن مراقبت و تدابیر صائبه این آزاده مرد این عمل کاملاً منظم و اسباب مزید رفاهیت عامه و تنزل اسعار فراهم آید و نیز سردار منصور بریاست دو فوج (افشار بکشلو) و (فوج هیرزکوهی) و کلیه قراولخانههای شهرداری خلافت با مره ضمیمه ساز مشاغلشان گردید

جناب آقا میرزا اسحق خان معلم الدوله وزیر مختار واشینگتن که حسب الاحصار معاودت بدربار همیون نمودند نظر باینکه در این سفارت کمال عمل و مراست خود را بطهور رسانیده و مهارتشان در فنون دیپلماتی و سیاسی مشهود گردید حسب الاراده علیه ملوکانه و تصدیق شاهزاده وزیر اعظم و وزیر امور خارجه بسمت وزیر مختاری و ایجابی گری دربار اطریش و مجارستان مأمور گردیدند

جناب سعید السلطنه امیر تومان بوزارت طبعیه و بایس دارالخلافه ناهره که از اهم مشاغل و مهم بلدییه است بر حسب تصویب نواب والا شاهزاده معظم وزیر اعظم منتخب شدند

چون اولیای دولت علیه را اصلاح عمل که که امروزه اعظم اصلاحات داخلی بشمار است کاملاً منظور

نظر است بر ریاست و ادا و خرابخانه ملوک و ضمیمه سایر
معاقل و خدمات منسوب (نوز) وزیر گریک و پست
ممالک عروسه نمودند که بحسن تدبیر و کفایت این
خدمات مهم را بطوریکه منظور نظر اولیای دولت
روز افزون است مرتب و منظم باید

در طی خطوط سابقه ضمن اخبارات طهران شرحی
از نیات مقدسه اعلیحضرت اقدس هاپونی و بعبارت
اجزای ترتیبات مکتوبه خاطر خطیر شاهنشاهی در ابتدای
سال فرخنده قال (لو، نیل) سعادت دایل اشاره نموده
وضه امر ملوکانه را در احضار عموم حکام و
مأمورین دولتی که برای کس تکالیف و تعیین حدود
حکومت و حفظ حقوق رعیت بدربار ممدالتمدار
حارم و بشرف اصغای مقررات حیرت مشحون نایل
میشوند نگاشته بودم

پس از آنکه عموم حکام و مأمورین حق نواب
مستطاب اشرف احمد اقدس والا و ایسبد گردون مهد
دوات عایه بر حسب امر و اراده ملوکانه از مراکز
حکومت حارم دربار و بشرف تقبیل پیشگاه مبارک نایل
گردیدند روز شنبه پست و دریم شهر محرم عموم
شاهنشاهزادگان عظام و شاهزادگان گرام و قاطبه حکام
و وررا و سایر افراد جاگران درباری برای شرفیابی
حکمای مبارک و اصغای مقررات ملوکانه بیخ دوشان تبه
احضار و درسلام خاص خسروانی شرف اندوز گردیده
بشرف محاطت بنندگان اعلیحضرت اقدس شاهنشاهی
نایل گردیدند

بنندگان اعلیحضرت اقدس ملوکانه عموم جاگزانرا
باین بیانات محاط فرموده و چنین هنر تقریر دادند
خطابه جهان قیمت اعلیحضرت
اقدس شاهنشاهی در دربار اعظم

عمده مقصود ما از این احصاء عمومی بیان مقصودی
است که در علاج و اصلاح احوال مملکت و انتظام
امورات دولتی و آسایش عامه الهالی در نظر گرفته ایم
و اگر چه از اوایل عهد سلطنت خود ملوکانه بیچوقت

از این مقصود بگریزیم غفلت نداشتیم این امر را لیکن چون
در اینجند آنطور صکه عزم و نیت ما اقتضای نمود
مکتوبات خاطر مان در ترقی و تمدن رعیت و آسایش
عموم و اصلاح کارهای دولتی بعمل نیامده در این موقع
با استظهار بتأیید خداوندی و اعتمادی که بشماها داریم
مبخواهیم بحول و قوه آملی مقاصد خود مان را در
ترقی ملت ایران و سایر مواد اصلاحات دولتی حتماً
بموقع اجرا بیاوریم

اولاً وسیله افتتاح پیشرفت این مقصود منوط به
تعیین حدود و وظایف خدمت مأمورین دولتی و حفظ
حقوق رعیت میباشد - و بدین است که رعیت بمنزله اولاد
ما و ما بجای پدرمهرمان برای آنها هستیم - اگر بقدر
سرمونی ظلم و یحسابی نسبت به پست ترین رعیت ما
بشود مثل این است که به نزدیک ترین بستگان ما تعدی
و بر اعتدالی شده و بلکه اگر قلب صمیم ترین افراد
رعیت آزرده شود در حکم آست که قلب رحیم و
خاطر رؤف ما شکسته و آزرده شده باشد - در اینصورت
نوکر دولت باید خیر خواه رعیت و طالب آسایش
مردم و اسباب اطمینان خاطر ما باشد -

اگر بعد از این بشنویم در اقصی بلاد ایران
بعادت سابقه با رعایا معامله کنند و از ظلم و تعدی باک
نمایند و از سخط و غضب ما نیندیشند ولو اینکه شخص
معدی از نزدیکترین بستگان سلطنت و محبوب ترین
نوکرهای خودمان باشد از بشارات او صرف نظر نخواهیم
کرد - بلکه همچو آدمی در نزد ما هر قدر محترم و دارای
امتیازات باشد با یک نفر آدم شریک قال و خو خوار یکسان
و در مکافات کردار و جزای عمل حکم واحد از رعایا را
حوادث داشت

در اینصورت باید عموم حکام مقصود بارها درست
استنباط کرده بدانند که حسن رفتار با رعیت موجب
قای احترام و مزید اعتماد ما درباره آنهاست و ذره
ظلم و باجیبی درباره رعیت تمام ثنونات و احترامات
حکام و مأمورین دولتی را از نظر ما محو و زایل

شواهد مکرر - همچنین هرگاه از طرف مباحثین امور
 قریبی نسبت به بست ترین رعیت بر اعتدالی شود
 شخص رعیت محکوم است که مستقیماً شرح حال خود
 را بحضور ما عرض کند و در دفع تعذی و مجازات
 مرتکب از شخص سلطنت استرحام نماید که محال است
 بقتل الله از یادش ظلم و اعانة مظلوم سمرق خود
 داری و ملاحظه فرمائیم و همچنین اگر معلوم شود
 عرض رعیت از راه خلاف و اشتباه بوده بعد از
 تحقیق باقتضای عدالت شخص مدعی را باشد عقوبات و
 انواع سیاست گرفتار خواهیم کرد که سایر افراد رعیت
 بنظایر آن جرأت اقدام نوزیده بوکر دولت و اطمینان
 و ظالم بقلم نیاورند

ثانیاً مقصود دیگری که در تحصیل آسایش
 عموم داریم راجع بعمل حقوق کلیه نوکر از ارباب
 مناصب کشوری و لشکری و نظامی و سایر ارباب
 وظائف و حقوق است که هر سال تمام عایدی دولت
 صرف این محل شده و معلوم نیست که تا کنون بجه
 وضع وصول و بجه ترتیب مختل بصاحبان حقوق میر-یده
 یا در غالب موارد بواسطه پاره مران هیچ نرسیده و
 دولت از تظلمات کتبی و تلگرافی دور و نزدیک بجه
 اندازه گرفتار زحمت و مشقت بود -

در اینصورت هم ما امروز مصروف این است که
 از عطیات مستمره دولتی آنچه بحقوق نوکر از سپاهی و
 غیر سپاهی و ارباب مناصب و اهل استحقاق و دعا باید
 برسد بعد از این مرتب و بدون دیناری کم و کسر
 رسیده بکدینار از حقوق مردم کسر نشود و معوق و لا
 وصول نماید و ترتیبی داده شود که در رسانیدن حقوق
 نوکر و غیره وسیله عدل و بهانه بدست هیچ يك از حکام
 نیفتد و چون در امضا و اجرا این نیت طرح و ترتیبی
 جدید لازم است که ترتیبات سابقه بکلی منسوخ و اسباب
 تسهیل وصول و ایصال مالیات دیوان از هر جهت
 فراهم شود لابد موافق دستورالعملی که جداگانه مقرر
 فرموده می خواهیم در کلیه ولایات صندوق مالیه

ترتیب دادند خود -

اولاً دستورالعمل بخصوص در وصول مالیات بدین
 که از هاتر قرار اسد و عمل شده دیناری بر رعیت بچاره
 تعدی و تحمیل نشود -

ثانیاً قرار بدین که در هر محل کلیه مالیه و عوارض
 دولتی بتوسط حکومت و سول و قسط معین تسلیم
 مأمور صندوق شده دیگر شخص حاکم در ایصال حقوق
 مردم طرف نباشد و رسانیدن حقوق مردم بدون
 دیناری کم و کسر بطوریکه مقرر خواهیم فرمود بمسئله
 مأمور صندوق واگذار باشد

در واقع این اهتمامات ما برای آن است که آنچه از
 کیسه دولت خارج و صرف نگاهداری نوکر و امیدواری
 رعیت میشود مرتب و بسهولت بآنها برسد و تکلیف
 مأمور صندوق هم فقط این است که مالیات را بقسط معین
 از حاکم محل بگیرد و بمخارج مقرره نیکه در کتابچه
 دستورالعمل او منظور شده است برساند و سول مالیات
 رساندن بصندوق تکلیف حکومت است و مسئولیت
 این کار نیز راجع بشخص حاکم خواهد بود که اگر در
 ایصال اقساط مالیات غفلت و کوتاهی کند علاوه بر اینکه
 قسط را با تنزیل آن استرداد خواهند نمود برای
 شخص حاکم نیز حکمی معین و مجازاتی معلوم خواهد بود
 ثالثاً شرط تنظیم امور و تعیین صحت کارهای

دولتی و تملک ترتیب دفتر نوشتجات و کابینه مخصوصی
 است که باید بدو در مرکز ریاست کل تشکیل و باصول
 و قواعد صحیحه در تحت ریاست مستقره برقرار و بوضع
 کابینه های دول منظمه دائر شده در ثبت و ضبط
 اسناد و ترتیب کلیه نوشتجات و احکام دولتی و منع
 صدور احکام متضاده نثرانی که در سایر بلاد متعمده
 معمول و مقرر است دفتر و مراقبت شود

برای اجرا این مقصود محمود نیز میرزا رضا خان
 مؤیدالسلطنه را بتصویب وزیراعظم بعنوان وزارت کابینه
 منتخب کرده و دستورالعمل مخصوص داده ایم که بعد
 از اقدام در ترتیب کابینه مرکزی نمب و مقررات
 آن را همه جا منبسط و منضبط ساخته در کلیه ولایات

کابینه دولتی دایر نماید و در اخذ اطلاعات و تحصیل راپورت احکام و نوشتجات دولتی بقریبی چنانچه مقرر فرموده ایم اقدامات لازمه بعمل آورد

رابعاً چنانکه در طهران هیئت دوات بوجود وزارت خانه‌های مختلفه و شعبات معینه در تحت یک ریاست کل صورت ترکیب و ترتیب یافته مأمورین آن وزارتخانه‌ها هم که عبارت از عدلیه و نظام و خارجه و تجارت و حساب و غیره باشد همه جا در تحت ریاست و اطاعت حکومت محلیه هر کدام باتفاق حکومت و با اجلاس و مشورت همکاران خود خدمات مرحوعه بخودرا باید انجام بدهند و حکومت کمال مساعدت در امور راحه آنها و آنها نیز کمال تمکین و اطاعت حکومت را داشته باشند

چرا باید وضع حکومت ولایات و صورت احوال امور غیر از وضع حکومت مرکزی و خارج از صورت سنیه دولت باشد و کارهای یک ولایت باز مثل سابق در هم و غیر منظم بماند

حاصل مأمور محسوسی علاوه بر مأمورین ادارات مرکزیه بعنوان تعینش همه جا خواهیم گذاشت که مراقب اجرای احکام صادره از مرکز و ناظر عمل دیگران باشد و حقیقت احوال را در کمال صداقت و درستی عرض اولیای دولت برساند (این مأمور در تمام دول متدینه در مرکز و در حکومت‌های خارج از مرکز وجود دارد و در ایرانم سابقاً بعنوان وقایع نگاری مأموریت داشته و معمول بوده است)

آجی می‌خواستیم حضوراً بشما فرمایش کنیم این بود که اجمالاً گفتیم حالا بروید منزل عین الدوله وزیر اعظم که این مکتوبات خاطر و فرمایش‌های طرا بشما مجدداً ابلاغ و اظهار دارد و چون درستی میدانیم عین الدوله وزیر اعظم که سالها در آستان ما خدمت مسکوره و بیات مقدسه طرا گاه ملا واقف شده است او امر طرا هر چه اراده فرمایم بموقع اجراء میگذارد باید محوم شما هم بطوریکه از جانب ما بلو فرمایش و از او بشما ابلاغ میشود خودتان را در اجرای او امر

دوات مکلف دانسته و با یکدیگر وسوسه و تنقی شیبه در انجام مقررات ما سعی کنید که با فضل خدا اصلاح حال عموم و رفع بی‌اعتدالیا بشود - ما هم از حسن خدمات عین الدوله وزیر اعظم کمال رضامندی را داریم و از این خدمت بزرگ او که بطور اخوش و بدون دیناری کسر حقوق مردم عمل طالبه دوات را اصلاح نموده و خاطر طرا قرین اطمینان داشته است نهایت خرسندی و مسرت حاصل فرموده ایم - باید شما هم در اجراء مقاصد دواتی در این موقع موافقت نموده در پیشرفت خدمات و اصلاحات امور بطوریکه وزیر اعظم دستور العمل میدهد بذل همت و صرف دقت و مراقبت نهایت

حبل المتین

نه بملك خویش بسط عدل داد

مژده باد ایرانیان را مژده باد

کلام الملوك ملوك الکلام ازین نطق در برابر ملوکانه آشکار و هویدا است که یکمالم سیاست و جمیع اصلاحات لازمه را حاوی و ناطق است با اینکه در کمال سادگی و منهای بی‌ساختگی اظهار شده - شرح هر یک از اصلاحات را مشروحاً در نمرات آتیه نامه مقدس خواهیم نگاشت - این که بارها ما این شاهنشاه ترقی خواه را (بقرائیر) گفته عما قریب بر طالبان آشکارا خواهد گردید که سخنی به گزاف و تملق و مبالغه و سوس آمیزد نرسوده ایم - خداوند رجال دولت را بهتر ارین و بیشتر بیرو و مؤید خیالات شخص سلطنت و وزیر اعظم و بمد و متحد با یکدیگر سازد و ملت را نیز پیش از پیش موفق بدعای ذات اقدس و لی نعمت کل و پدر تاجدار مهربان خود و این وزیر روشن ضمیر ترقی خواه ملت نواز ملک آراء فرماید تا دودامن تربیت این پادشاه و وزیر دولت علیه مقام او ابه خود و ملت ایرانیه عزت و اقتضار سابقه خویش را حاصل نمایند

براین دعا همه کروبیان ز وحده سرور
نشای شاه بخوانند و آفرین گویند

نیز **بنا** **ایضا**

مکتوب از طهران

جناب مؤیدالاسلام - حق واقع این ایام در طهران جای جنابهالی خالی است که ملاحظه فرمایند در سر دربارین چکوه شور و اصلاحات افتاده - رجال دولت کمر بسته خدمت - افراد ملت مطیع و مستاد فرمان دولت و مترصد صدور اوامر و لیتعمت خود میباشند - اسان تعجب میکنند که غالب همین رجال دربار بودند که سال گذشته همین ایام بقسی بهم افتاده بودند که نزدیک بود شیرازه دولت را از هم بپاشند بجه تدبیر و کدام سیاست امروزه چون شیر و شکر در هم آمیخته نیدام ولی همین قدر میگویم این نیست مگر از خلوص نیت و صفای عقیدت و فراسات و وفور کیاست شاهزاده و ریر اعظم که در قلیل زمان عمرهای مخروبه را مرمت و آب رفته را بجوی انداخته است کیفیت در ارا عظم و چگونگی نطق اعلی حضرت اقدس شاعنظامی را با تغییرات ابتدائی هفته آتیه عرضه میدارد فعلاً صورت تلگراف وزیر اعظم که منبأ ترتیب صحیح مواجها و مستمرها محکم و نایب الحکومه های ولایات زده شده اداره روزنامه مقدسه را مستحضر میدارد

سواد تلگراف وزارت عظمی

جهت حکام با احتشام و نایب الحکومه ها - چون بر حسب امر قدر قدر جهان مطاع مبارک و اراده سنیه بندگان اعلی حضرت قدر قدرت اقدس همایون شاعنظامی ارواحنا فداء در عمل مالیات هذمه السه و پرداخت حقوق مردم ترتیباتی جدید داده شده است حکه حقوقیکه دولت محض زحمت و خدمت مرحمت میفرماید بدون عیب و نقص و تعویق بصاحبان حقوق برسد و باعث اعلی درجه امیدواری عموم نوکر و اهل دعا فراهم آید و کسی نتواند به بعضی شبهات و برخی خیالات تنزلی در حقوق احدی بدهد و کم و کسری نماید - لطفاً بمسوم اربابان حقوق اعلام نمایند که عموماً بدون استثنای قبوض مواجب و مقرری و مستمری

و تخفیف خود را نزد یکنفر امین خود بدار الخلاصه باهره ارسال دارند که دو اینجا امضا شده برای آنها فرستاده شود که به ترتیبات مقرر حقوقات خودشان را دریافت داشته بمراسم خدمتگذاری و دعا **کون** بپردازند (سلطان عبدالحمید)

نقل از روزنامه شریفه ادب

انجمن آزمون سال پنجم و جشن همایون

(افتتاح سال ششم)

مدوسه شریفه سادات

در دور مبارک عید غدیر

بخسال است که در ظل عنایت و توجه حضرت حجة الله العظمی و آية الكبری، محل الله فرجه و سهل مخرجه جامع از سادات فاطمی و نجبای هاشمی در مدرسه (سادات) که ریاست آن راجع بجناب مستطاب ابوالایام و ملاذالاسلام آقای حاجی میرزا یحیی دامت برکاته است مشغول تحصیل فنون و اخذ علوم میباشند و یوماً فیوماً از برتو مسائن اهل ایمان و همراهی فاضلان و کریمان آثار رشد و ترقی در چهره نوباوگان گلشن اهل البیت طاهر و هویدا آکشفه و سافر استعداد جگر گوشگان آل محمد از رشح رلال کونر و تسیم و فراتی که کابین رهرة رهرا بود سرشار و مالا مال گردید - اررور باوادم دی المجه الحرام که آغاز همه آحرین از سنه پنجم بود، توالیاً تا روز هفدهم مجلس امتحان در مدرسه دایر گشت و روز خجسته عید غدیر که از ایام مخصوصه این خاندان بزرگ است جشن افتتاح سال ششم مقرر گردید هر چند نگارنده را عوائق غیر متوقبه از تشرف در آن محفل فرخنده میمون سد طریق آمد - اما ارکسایکه توفیق حضور در آن انجمن بر نور یافته بودند کراراً شنیده شد که کتر مجلسی با این شکوه و آراستگی در خطه پاک ایران منعقد گشته زیرا که این عموطه بالذات مدرس هاشمیان است و مجلس قاطمیان یکسره از خاندان نجیب قلبشان طیب و طاهر و دست و دیده کنانه مجرد از تمام علایق و مواجس و عاری از کلیه خیالات و وساوس

از نوآموزان دارالمعلمین تشویق و تشکریم بجوایزی که در خور مقام ایشان و از لوازم تحصیل ایشان بود مورد انعام و اکرام گردیدند و پس از مرخصی شاگردان رشته آمد و شد و سلسله آفرین و تحسین متصل و درهم پیوسته و بذکر مناقب و مدائح مولای متقیان دطب اللسان همی بودند

شرح حال ژاپون

(از شماره ۲۳)

حالت اقتصادی ژاپون

مهمترین معادن طلای آن در جزیره (سادیو) است مع نلاک خیلی کم نفع و نادرالوجود است برعکس نقره و مس و آهن خیلی یافت میشود زیاده از میزان متعارف در جزیره (یرو) معادن ذغال سنگ در (کیونبو) و (یرو) و (تکاشیا) از همه معادن عالم بیشتر است مگر معادن چین و تازگی کشف کرده اند معدن (زیت پترول) را و مقدار عظیمی از کبریت (گوگرد) استخراج میشود از براکین آن

اراضی آن مستعد است برای زراعت زیرا که مواد خضبه آن بسیار است - و بواسطه مساعدت آب و هوا و آلات جدید الاختراع بجهت زراعت بقدر یک وجب زمین لم بزرع در همه آن مملکت پیدا نمیشود مگر قلهای کوه که از سنگ است یا مستور در برف - در ارتفاع (۲۳۰۰) متر باغها ترتیب داده اقسام اشجار مختلفه تربیت کرده اند و از آن باین تر جنبه است شقایق و نرگس و انواع گلها سبز شده و از آنهاست تر محل زراعت است و مهمترین محصول آن برنج است که عمد حیات میباشد - برای سایر انواع حبوب و سبزی آلات و بیه و کتان و تنباکو و توتون و نیشکر و چای مساحت جنگلها و باغات مسلولی است با این همه اراضی منزه و در ساحل آن صید ماهی فراوان میباشد -

منابع ژاپون

منابع ژاپون بسرعت مستمر در انتشار و اوج

همه سالی طینت همه باسکندامن
همه با شهامت همه با قوت
همه شیر خورده ز پستان داش
همه بسته با علم عند اخوت
همه زاده از خاندان رسالت
همه رسته از بوستان نبوت

درین روز علاوه بر سایر مزایا بحلیه وجود جماعتی از اکابر و اعظم رجال دولت و ملت آراسته و مزین بود در آنجا بسیاری از امنای دولت قاهره و رؤسای ملت باهره شرف حضور ارزانی داشته ادبا و دانشمندان نیز مانند درختان بارور منمر و سایه گستر بودند - از همه نازکتر و زیباتر این که در چنین روزی که لوی شوکت شوکت آل علی سایه بر تارک فرقدان انداخته است این مجلس عالی آراسته گردید

مع الفقه حشن میمون و انجمن هاپون در سه ساعت بنروب مانده منعقد گشت و در آن محضرتی چند از شاگردان کار آزموده تربیت شدگان هنر فرسوده که تحصیلات مدرسه را از بدو تأسیس تا بدائوز نیک آموخته و وظیفه خود را ناتها رسانیده بودند در مقام نمودن تحصیلات خود از خط و ربط و تعلیمات مسائل شرعیه و تجوید و قرائت و ادبیات فارسی و نحو و صرف عربی و منطق و ریاضی و معرفه الارض برآمده داد فضیلت دادند و پایه دانش بر اوج تریا بر نهادند

سپس یکی از نورسان آن دار ایستاده و منبع السعاده قرائت خطبه طولانی متضمن مدح و ثنای الهی و درود حضرت رسالت بنامی صلی الله علیه و آله و سلم و آل اطهار ابرار آن حضرت و دعای دوام همرو دولت اعلیحضرت اقدس شامشاهی ارواحنا فداء و مزید شوکت و اقبال حضرت اشرف ارفع امیر آصفجانی وزیر اعظم مدظله العالی و بقای علمای اعلام و قضای کرام و مؤسس اساس شرافت بنیان مجلس تشریف را بی پایان رسانید و در ضمن هر یک

است و چون حکومت میل شدید بترقی و حمایت صنایع ملی دارد و اکثر مصنوعات مستغنی شده اند بلکه صنایع خود را چون صنایع فرنگ در همه بازارهای مشرق زمین میفرستند عجب تر آنکه رینت جمیع اطلاقهای فرنگ از دست کاریهای ژاپون است - و در صنعت چینی سازی و کوره سازی و کبریت معروف شده اند و در صنایع خیاطی و پنبه و منسوجات و ملبوسات ابریشمی و فروش و پشم و کاغذ و شیشه و مبل و لوازم منزل و مصنوعات فلزی و غیره در آسیا بی عدیل اند

تجارت ژاپون

تجارت این مملکت در ترقی شدید و بهمه بلاد خارجه جاری است - غالب مصنوعات سابق الذکر او تجارت بزرگ آن با انگلیس و ایالات متحده انازونی و چین و هند و فرانسه و آلمان میباشد و صادرات آن حمل میشود بر کشتیهای انگلیس و فرانسه و نروژ و روسیه و آلمان

ساکنین ژاپون

در سرشماری سال (۱۸۹۹) عدد اهالی بالغ بود ۴۰۰۷۲۰۲۰ نفوس - یعنی در هر کیلومتر مربع آن (۱۰۵) نفر ساکن بودند - منجمله جزیره (فورموزه) دارای سه میلیون نفوس است - و بوماً فیوماً اهالی آن در زدیاد اند چنانکه در سرشماری آخرین (۴۷۰۰۰۰۰۰۰) بشمار آمد و سه ربع این مکان در جزیره هدواست و سمت جنوب آن معمولتر و پر جمعیت تر است بجهت خوب آب و هوا که در هر کیلومتر مربع آن (۷۵۰) نفر ساکن اند

نزاد اهالی و زبان ژاپون

در این ملک دو جنس اند که کال تباین و اختلاف را با یکدیگر دارند - اول جنس (ایشو) که جنس قدم است و آنها موهای بلند و ریشهای انبوه دارند که در جزائر (نیرو) و (کوریل) مسکنتهاست و امور معاش آنها از سید بری و بحری است و زراعت ندارند و همه طوایفشان وحشی هستند و معبود و خدایشان ماه و خورشید است که روشنایی و

جنگلانیکه غذا بآنها میدهند - دویم ژاپونیان حقیقی اند که از نژاد اصغر اند به قامت کوتاه و رنگ تیره زیتونی صورتیهای کشیده بیض دارند و چشمها کشاده بادامی حتی بن دندانهایشان سفید است مگر زنیهای شوهردار که سیاه میکنند دندانها را و خوش اخلاق و صاحب نشاط و سگینی در کارها هستند در نظافت و پاکیزی سعی و بصنعت میل زیاد دارند خیلی موصوف اند بصلابت رأی زبان امروری ژاپون مخلوط است از چینی و لهجه ژاپونی - زناشوی بقانون صحیح است زن مربوط است به شوهرش بدون اینکه بتواند او را توقیف کند یا بر او تنگ گیرد - و در میان طبقات محترم عده بسیاری از زنان اند که در علوم و معارف صاحب ید طولی هستند و جز يك زن نمیتوان گرفت ملی بوضع غیر رسمی میتوان خادمه نگاه داشت تعالیم و تعلم و مدارس ژاپون بر بهترین طریقه و اساس است

وضع حکومت ژاپون

حکومت این مملکت بادشاهی ارثی و دستوری یعنی قانونی است و نفوذ و استیلا از برای پادشاه است که همواره به میکادو ماقب است - حکومت از (۱۶۵۰) سال پیش در خانواده آنهاست و بای تخت شهر (توکیو) است ولی تا سال (۱۸۶۸) در شهر (کیوتو) بود و در آسیا این تنها مملکتی است که در تحت قانون منظم میباشد که از قانون فرانس کرفته شده و بر طبق دستور نظامی است که از یازدهم فوریه (۱۸۸۹) برقرار شده است و بر حسب آن قاعده میکادو دارای تسلط قضائی و احرائی است در غالب ممالک متدنه قاضی و حاکم و احراء کننده حکم عایجده و هیچیک حق مداخله در امور دیگری ندارند ولی میکادو تسلط بر مردم دارد ولی حکم آن باید بمساعدت پارلمان صادر شود و پارلمان بر دو قسم است - مجلس اعیان و مجلس نواب اما مجلس اعیان مرکب است از (۲۲۸) عضو بدین قرار از خانواده سلطنتی مردان رشید (۱۲) نفر پرنس و مارکیوز که اقل ۲۵ سال داشت باشند (۴۸) و